

Den Europæiske Unions Tidende

C 74

51. årgang

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

20. marts 2008

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
I	<i>Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser</i>	
	UDTALELSER	
	Rådet	
2008/C 74/01	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Østrigs opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010	1
2008/C 74/02	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Sloveniens opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010	5
2008/C 74/03	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Irlands opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010	10
2008/C 74/04	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Danmarks opdaterede konvergensprogram, 2007-2010	15
2008/C 74/05	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Litauens opdaterede konvergensprogram, 2007-2010	19
2008/C 74/06	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Den Tjekkiske Republiks opdaterede konvergensprogram, 2007-2010	24
2008/C 74/07	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Maltas stabilitetsprogram, 2007-2010	28
2008/C 74/08	Rådets udtalelse af 4. marts 2008 om Grækenlands opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010	33

Pris:
18 EUR

(Fortsættes på omslagets anden side)

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
II <i>Meddelelser</i>		
MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER		
Kommissionen		
2008/C 74/09	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.4687 — SACYR VALLEHERMOSO/Eiffage) ⁽¹⁾	38
2008/C 74/10	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.5034 — Montagu/GIP/Biffa) ⁽¹⁾	38
<hr/>		
IV <i>Oplysninger</i>		
OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER		
Kommissionen		
2008/C 74/11	Euroens vekselkurs	39
OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE		
2008/C 74/12	Meddelelse i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav	40
<hr/>		
V <i>Udtalelser</i>		
ADMINISTRATIVE PROCEDURER		
Kommissionen		
2008/C 74/13	Indkaldelse af forslag til indirekte aktioner under det flerårige fællesskabsprogram med sigte på at gøre digitalt indhold i Europa mere tilgængeligt, mere anvendeligt og nemmere at udnytte (<i>eContentplus</i>) ⁽¹⁾	62
2008/C 74/14	Indkaldelse af forslag under arbejdsprogrammerne for EF's syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration	64

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

RETLIGE PROCEDURER

Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**EFTA-Domstolen**

2008/C 74/15	Anmodning indgivet af Oslo tingrett den 26. november 2007 om en rådgivende udtalelse fra EFTA-Domstolen i sagen L'Oréal Norge AS mod Smart Club Norge AS (Sag E-10/07)	65
--------------	--	----

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Kommissionen

2008/C 74/16	Meddelelse om indledning af en delvis fornyet interimundersøgelse af antidumpingforanstaltningerne vedrørende importen af visse former for støbegods med oprindelse i Folkerepublikken Kina	66
--------------	---	----

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Kommissionen

2008/C 74/17	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.5032 — Roxel/Protac) ⁽¹⁾	68
2008/C 74/18	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.4919 — StatoilHydro/ConocoPhillips (Jet)) ⁽¹⁾	69
2008/C 74/19	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.5104 — Altor Fund II/Papyrus) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	70
2008/C 74/20	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.5077 — Colony Capital/Morgan Stanley/Colfilm) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	71

ØVRIGE RETSAKTER

Kommissionen

2008/C 74/21	Offentliggørelse af en registreringsansøgning i henhold til artikel 6, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer	72
--------------	--	----

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

UDTALELSER

RÅDET

RÅDETS UDTALELSE

af 4. marts 2008

om Østrigs opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010

(2008/C 74/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen, og

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Østrigs opdaterede stabilitetsprogram, der dækker perioden 2007-2010.
- (2) De seneste år har Østrig gennemgået en periode med en robust økonomisk vækst, der har overgået den gennemsnitlige vækst i andre lande i euroområdet. Privatforbruget har været trægt, så væksten har primært været eksport- og investeringsdrevet. Vedvarende løntilbageholdenhed har bidraget til at fastholde prisstabilitet og styrke konkurrenceevnen over for udlandet.

Udviklingen på det østrigske arbejdsmarked har været positiv med en arbejdsløshedsprocent, der er blandt de laveste i EU, og en beskæftigelsesgrad på over Lissabonstrategiens mål på 70 %. Beskæftigelsesgraden blandt ældre arbejdstagere er imidlertid fortsat noget lavere end EU-gennemsnittet. Med en offentlig gæld på over 60 % af BNP har det offentlige underskud været faldende siden 2005, men sikringen af et budget, der udviser balance, er blevet udskudt gentagne gange. En varig konsolidering af de offentlige finanser vil også afhænge af en grundig revision af de finanspolitiske forbindelser mellem de forskellige niveauer af den offentlige forvaltning, da de nuværende er meget komplicerede og for uigennemsigtige.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) I henhold til det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes væksten i BNP i faste priser at aftage fra 3,4 % i 2007 til i gennemsnit 2,5 % i resten af programperioden. Vurderet på baggrund af de disponible oplysninger ⁽¹⁾ forekommer dette scenario at være baseret på plausible vækstantagelser. I betragtning af den seneste udvikling i fødevarer- og oliepriser vil inflationen kunne blive noget højere end beregnet i programmet, men en vedholdende løn tilbageholdenhed burde bidrage til at fastholde økonomiens høje grad af konkurrencedygtighed.
- (4) I 2007 udgjorde det offentlige underskud 0,7 % af BNP i henhold til den seneste opdatering af stabilitetsprogrammet, hvilket skal sammenholdes med målet på 0,9 % af BNP i den forrige opdatering. Denne forbedring i forhold til det tidligere mål kan især tilskrives en konjunkturudvikling, der blev bedre end forventet, og som resulterede i, at indtægterne overskred budgetplanerne og delvis kompenserede for en større stigning i de offentlige udgifter end planlagt. Navnlig indtægterne fra indkomstskat og selskabsskat samt beskatningen af kapitalafkast resulterede i større offentlige indtægter end planlagt. Rådet noterer sig, at alt i alt kan gennemførelsen af budgettet i 2007 også anses for at have været i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007.
- (5) Det primære mål med den mellemfristede budgetstrategi er at realisere den mellemfristede målsætning om en strukturel saldo (dvs. den konjunkturkorrigerede saldo rensset for engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) i balance senest i 2010. Den samlede offentlige saldo forventes at svinge fra et underskud på 0,7 % af BNP i 2007 til et overskud på 0,4 % af BNP i 2010, idet tilpasningen vil være koncentreret i slutningen af perioden. Der forventes en noget mindre forbedring af det primære overskud i programperioden, nemlig en forbedring på 0,9 procentpoint af BNP. Det strukturelle underskud (beregnet efter den i fællesskab aftalte metode) vil blive formindsket med omkring 1 procentpoint af BNP mellem 2007 og 2010 ⁽²⁾. Konsolideringen hviler i stor udstrækning på nedskæringer, navnlig på det sociale område, og gevinsten fra gennemførelsen af administrative reformer. Sammenholdt med det forrige program, ifølge hvilket det forventedes, at den mellemfristede målsætning ville være næsten realiseret i 2009, forventes der i den seneste opdatering en mindre forsinkelse af den planlagte tilpasning trods en kraftigere vækst i 2007. Den offentlige bruttogæld, der anslås at ligge på knap 60 % af BNP og dermed overholde traktatens referenceværdi i 2007, forventes at falde yderligere med 4,5 procentpoint i programperioden.
- (6) De risici, der knytter sig til programmets budgetfremskrivninger, synes stort set at være afbalanceret for så vidt angår 2008, men for så vidt angår 2009 og 2010 kan budgetresultaterne blive dårligere end forventet til trods for plausible makroøkonomiske antagelser. Programmet indeholder således ikke tilstrækkelige oplysninger om de foranstaltninger, der er nødvendige for at understøtte den betydelige udgiftsbegrænsning i programperiodens sidste to år, skønt besparelser på dagpengeområdet og pensionsområdet i kølvandet på pensionsreformen fra 2004 skulle bidrage til at mindske udgiftstrykket. Det er også uklart, hvordan der i forbindelse med fastsættelsen af udgiftsmålene er taget højde for den planlagte stigning i udgifterne til uddannelse, F&U og infrastrukturer i programperioden, og den forventede effektivitetsgevinst inden for den offentlige forvaltning er fortsat usikker.

Endelig er der i programmet bebudet skattenedsættelser i 2010, men det indeholder ingen oplysninger om, hvordan de vil blive finansieret. De risici, der knytter sig til fremskrivningen af gældsvoten, synes i det store og hele at være i balance, idet der på den ene side er risiko for større underskud end forventet, hvilket kan gøre det vanskeligt at følge den tilpasningskurs, der er beskrevet i programmet, men på den anden side kan det nominelle BNP blive større end forventet.

- (7) I lyset af denne risikovurdering er budgetstillingen i programmet muligvis ikke tilstrækkelig til at sikre, at den mellemfristede budgetmålsætning opfyldes i 2010 som planlagt i programmet. Gennem hele programperioden vil der imidlertid være en tilstrækkelig sikkerhedsmargen mod en overskridelse af underskudstærsklen på 3 % af BNP i en situation med normale makroøkonomiske udsving. I 2008 er det i programmet angivne tilpasningstempo i retning af den mellemfristede målsætning utilstrækkeligt, og det bør hæves betydeligt for at være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten, der

⁽¹⁾ Vurderingen tager især hensyn til Kommissionens efterårsprognoser og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram.

⁽²⁾ Hvis ekstraudgifterne til militært materiel betragtes som en engangsforanstaltning (hvilket er tilfældet i programmet, jf. oversigtstabellen nedenfor, men hvilket Kommissionen ikke gør), ville justeringen af det strukturelle underskud være 0,2 procentpoint lavere, end hvis der ses bort fra disse engangsforanstaltninger.

fastslår, at den årlige forbedring af den strukturelle saldo bør udgøre mere end 0,5 % af BNP i økonomiske opgangstider. Rådet noterer sig også, at tilpasningstempoet i 2008 heller ikke er i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007. Efter 2008 skulle den planlagte tilpasning blive understøttet af særlige udgiftsbesparende foranstaltninger.

- (8) Østrig ser ud til at stå over for en lav risiko med hensyn til holdbarheden i de offentlige finanser. De langsigtede budgetkonsekvenser af befolkningens aldring er mindre end i EU som gennemsnit, idet pensionsudgifterne opgjort som en andel af BNP forventes at falde på lang sigt. Den i programmet beregnede budgetstilling i 2007 er bedre end udgangspunktet i det foregående program, og det bidrager til at dæmpe de forventede langsigtede budgetmæssige konsekvenser af den aldrende befolkning. Desuden vil fastholdelsen af store primære overskud på mellemlang sigt som planlagt i henhold til programmet bidrage til at begrænse risiciene for holdbarheden i de offentlige finanser.
- (9) Stabilitetsprogrammet synes at være i fuld overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. Med hensyn til foranstaltninger med direkte følger for budgettet vil der ifølge både stabilitetsprogrammet og gennemførelsesrapporten finde et kursskifte sted på udgiftsområdet, nemlig i retning af vækststimulerende udgiftskategorier såsom F&U, infrastruktur og uddannelse. Tilsvarende indeholder gennemførelsesrapporten oplysninger om reformer inden for den offentlige forvaltning og på sundhedsområdet samt oplysninger om indførelsen af nye mellemfristede budgetrammer, der alle udgør centrale elementer i den budgetmæssige konsolideringskurs, der beskrives i stabilitetsprogrammet.
- (10) Eftersom den strukturelle tilpasning i retning af den mellemfristede målsætning forekommer utilstrækkelig, er programmets budgetstrategi kun delvis i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, som indgår i de integrerede retningslinjer, og de finanspolitiske retningslinjer for medlemsstaterne i euroområdet, der er udstedt inden for rammerne af Lissabonstrategien.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet alle de obligatoriske data og de fleste af de fakultative data ⁽¹⁾.

Den samlede konklusion er, at på baggrund af en økonomisk vækst på noget nær det potentielle niveau forventes der ifølge programmet en langsom udvikling i retning af den mellemfristede målsætning gennem en tilpasning, der fortrinsvis vil ske i den sidste del af perioden, og som er baseret på en udgiftstilbageholdenhed, der ikke er fuldstændig specificeret. Det er usikkert, om budgetmålene efter 2008 kan nås, og den mellemfristede målsætning vil måske ikke blive nået inden udgangen af programperioden. Opdateringen indeholder ingen oplysninger om finansieringen af de bebudede skattenedsættelser i 2010. Den offentlige gæld forventes at være faldet til lidt under referenceværdien på 60 % af BNP i 2007 og forventes også i de kommende år at falde moderat. Hvad angår den langsigtede holdbarhed i de offentlige finanser, synes Østrig at stå over for en lav risiko.

På baggrund af ovenstående vurdering opfordres Østrig til at udnytte det forhold, at underskuddet bliver lidt lavere end forventet i 2007, til at forstærke tilpasningsindsatsen i 2008 og til at understøtte den planlagte tilpasning i programperiodens sidste to år med specifikke og tilstrækkelige foranstaltninger, herunder finansiering af den påtænkte skattereform. Derved skulle det være muligt at opfylde den mellemfristede målsætning tidligere end forudset i programmet ved at gennemføre udgiftsbegrænsningen mere strengt og gøre brug af eventuelle uforudsete skatteindtægter til konsolidering af de offentlige finanser.

Rådet noterer sig også, at sådanne foranstaltninger vil være i overensstemmelse med Eurogruppens finanspolitiske retningslinjer fra april 2007.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	SP nov. 2007	3,3	3,4	2,4	2,5	2,5
	KOM nov. 2007	3,3	3,3	2,7	2,4	—
	SP marts 2007	3,1	2,7	2,3	2,5	2,6

⁽¹⁾ Dog mangler der data om nogle af komponenterne i stock/flow-tilpasningen og visse oplysninger om den langsigtede holdbarhed.

		2006	2007	2008	2009	2010
HICP-inflation (%)	SP nov. 2007	1,5	1,9	2,0	2,0	2,0
	KOM nov. 2007	1,7	1,9	1,9	1,8	—
	SP marts 2007	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	SP nov. 2007	- 0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
	KOM nov. 2007 ⁽²⁾	- 0,4	0,4	0,8	0,8	—
	SP marts 2007	- 0,3	0,1	- 0,1	0,1	0,3
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP nov. 2007	3,2	3,5	3,7	3,7	3,7
	KOM nov. 2007	3,3	4,6	5,2	5,3	—
	SP marts 2007	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,4	- 0,7	- 0,6	- 0,2	0,4
	KOM nov. 2007	- 1,4	- 0,8	- 0,7	- 0,4	—
	SP marts 2007	- 1,1	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,4
Primær saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	1,5	2,0	2,1	2,3	2,8
	KOM nov. 2007	1,4	1,7	1,8	2,0	—
	SP marts 2007	1,9	2,0	2,1	2,6	3,1
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af GDP)	SP nov. 2007	- 1,2	- 0,9	- 0,8	- 0,4	0,1
	KOM nov. 2007	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	—
	SP marts 2007	- 1,0	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,2
Strukturel saldo ⁽³⁾ (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,2	- 0,7	- 0,6	- 0,4	0,1
	KOM nov. 2007	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	—
	SP marts 2007	- 1,0	- 0,8	- 0,4	- 0,2	0,2
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP nov. 2007	61,7	59,9	58,4	57,0	55,4
	KOM nov. 2007	61,7	60,0	58,4	57,2	—
	SP marts 2007	62,2	61,2	59,9	58,5	56,8

Ann.:

(1) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi fra programmerne som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.

(2) Baseret på en skønnet potentiel vækst på 2,2 % i 2006 og 2,4 % i 2007-2009.

(3) Konjunkturkorrigeret saldo, ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. I henhold til det seneste program repræsenterer engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger 0,2 % af BNP i 2007 og 2008 og 0,1 % af BNP i 2009. De er alle underskudsforøgende (udgifter til militært materiel). Der indgår ingen engangsforanstaltninger eller andre midlertidige foranstaltninger i Kommissionens efterårsprognose, da Kommissionens tjenestegrene ikke betragter disse udgifter til militært materiel som engangsudgifter.

Kilde:

Stabilitetsprogrammet (SP), Kommissionens økonomiske prognoser fra efteråret 2007 (KOM), beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Sloveniens opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010

(2008/C 74/02)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen, og

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Sloveniens opdaterede stabilitetsprogram for perioden 2007-2010.
- (2) Sloveniens generelt stærke BNP-vækst igennem hele det sidste årti toppede i det første år, hvor landet var medlem af euroområdet. I 2007 blev der imidlertid også registreret en markant stigning i inflationen som følge af udviklingen i råvarepriserne kombineret med mangel på konkurrence i nogle sektorer med heraf afsmittende virkninger på lønudviklingen, som indebærer risici i 2008.

På baggrund af den stærke økonomiske vækst i perioden op til EU-medlemskabet og deltagelsen i euroområdet blev der gjort gode fremskridt med konsolideringen af de offentlige finanser. Fremover vil der blive behov for at forbedre arbejdsproduktiviteten, fastholde overensstemmelsen mellem lønningerne med produktiviteten og fortsætte de finanspolitiske bestræbelser på at skabe makroøkonomisk stabilitet, herunder en lavere inflation. Hvis denne eksportorienterede økonomis konkurrenceevne skal bevares, bør den seneste acceleration i inflationen bremses. De offentlige finansers langsigtede holdbarhed vil desuden forblive en udfordring i lyset af de betydelige forventede budgetvirkninger af aldringen, medmindre der gennemføres yderligere pensionsreformer. Det er vigtigt at fortsætte strukturreformerne, særlig vedrørende arbejds- og produktmarkederne, for at understøtte den igangværende økonomiske indhentningsproces. I denne forbindelse er det også nyttigt at foretage en yderligere omlægning af de offentlige udgifter i retning af vækststimulerende udgiftskategorier og samtidig tackle budgetstivheden og forbedre effektiviteten af udgifterne.

- (3) Det makroøkonomiske scenario, programmet er baseret på, viser, at væksten i det reale BNP vil aftage fra 5,8 % i 2007 til 4,6 % i 2008 og 4,1 % i 2009 og derefter stige til 4,5 % ved udgangen af programperioden. Vurderet på baggrund af de i øjeblikket foreliggende oplysninger ⁽²⁾ ser dette scenario ud til at være baseret på plausible vækstantagelser, selv om risiciene for 2008, der skyldes det eksterne miljø, er blevet større siden udarbejdelsen af stabilitetsprogrammet. Efter den uventede stigning i inflationen i 2007 er programmets fremskrivninger af inflationen betydeligt højere end i sidste års scenario. De ser dog ud til at være for lave for 2008 i betragtning af den seneste udvikling i fødevarer- og energipriser. De sekundære virkninger af den stærke stigning i inflationen i 2007 såvel som lønstigningerne i den offentlige sektor, der smitter af på den private sektor, vil kunne medføre et større inflationsspænd over for resten af euroområdet. Hvis dette varer ved, kan det resultere i en mindre gunstig udvikling i konkurrenceevnen end antaget i programmet.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, kan findes på følgende websted:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Vurderingen tager især hensyn til Kommissionens efterårsprognoser og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram.

- (4) I Kommissionens prognoser fra efteråret 2007 er underskuddet på de offentlige finanser i 2007 beregnet til 0,7 % af BNP, hvilket skal sammenholdes med målet på 1,5 % af BNP i programmet. Forskellen forklares hovedsagelig af en positiv basiseffekt fra resultatet for 2006 og en højere nominel BNP-vækst i 2007 end fremskrevet. Stadig i henhold til 2007-opdateringen af programmet blev indtægtsudviklingen, der var mere positiv end planlagt, delvis udlignet af en udgiftsvækst, der var højere end planlagt i 2006-programmet. De nyeste data, opgjort på et kassegrundlag, tyder på et bedre resultat for 2007, muligvis et lille overskud. Alt i alt var budgetgennemførelsen i 2007 i overensstemmelse med Rådets udtalelse af 27. februar 2007 om stabilitetsprogrammet fra 2006 ⁽¹⁾, som havde opfordret Slovenien til at fremskynde opfyldelsen af den mellemfristede budgetmålsætning ved at udnytte de økonomiske opgangstider, bl.a. budgetresultatet i 2006, der var bedre end forventet. Rådet noterer sig, at budgetgennemførelsen i 2007 også er i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007.
- (5) Hovedformålet med den mellemfristede budgetstrategi i opdateringen er at respektere den mellemfristede målsætning, der er et strukturelt underskud (dvs. et konjunkturkorrigeret underskud uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) på 1 % af BNP, med en voksende margen over programperioden, idet der dog er planlagt en vis lempelse for 2008. Denne ændring i forhold til programmets mål om at nå den mellemfristede målsætning senest i 2009 skyldes ovennævnte resultat i 2006, som var bedre end forventet (hvilket først og fremmest afspejler den højere nominelle BNP-vækst), der betød, at den mellemfristede målsætning stort set allerede var blevet opfyldt i 2006. Sammenlignet med 2006-programmet er det samlede underskud, der er planlagt i 2007-opdateringen, omkring 0,5 procentpoint af BNP lavere gennem programperioden, hvilket skal ses på baggrund af en bedre udgangsposition.

Underskuddet er planlagt til at vokse til 0,9 % af BNP i 2008 og forventes derefter gradvis elimineret, idet den største tilpasning er planlagt til at finde sted i det sidste år. Efter samme mønster er det primære overskud fremskrevet til at ligge lige over 1 % af BNP i 2010. Den planlagte konsolidering er et resultat af udgiftsbegrænsningen, der, undtagen i 2008, mere end udligner det gradvise fald i indtægtskvoten. Det fremskrevne fald i de primære udgifter i programperioden udgør 2,25 procentpoint af BNP. Selv om det er bredt baseret, afspejler det navnlig en begrænset udvikling i de sociale udgifter, der udgør 1/3 af den samlede konsolidering. Det gradvise fald i indtægtskvoten (på 1,75 procentpoint), der i høj grad hænger sammen med den igangværende skattereform, skyldes først og fremmest de indirekte skatter, mens der regnes med en lille stigning i den direkte skattebyrde.

- (6) Usikkerhedsmomenterne i forbindelse med budgetfremskrivningerne i programmet synes i det store og hele at være afbalanceret i 2008, hvorimod budgetresultaterne antagelig ikke vil opfylde de mål, der er opstillet for programperiodens sidste år. I 2008 vil muligheden for en positiv basiseffekt som følge af, at budgetresultatet i 2007 muligvis er bedre end forventet, opveje risikofaktorerne i forbindelse med den aktuelle forringelse af det eksterne miljø. Derefter er der visse risici i forbindelse med gennemførelsen af budgetstrategien, der navnlig skyldes den betragtelige planlagte reduktion af udgifterne sidst i programperioden kombineret med det faktum, at ikke alle underliggende foranstaltninger er forklaret tilstrækkeligt detaljeret. I et vist omfang kan disse risici vurderes mindre alvorligt på baggrund af Sloveniens gode resultater i de seneste år, der tyder på, at resultaterne kan blive bedre end forventet.
- (7) I lyset af denne risikovurdering synes den budgetpolitiske kurs i programmet at være tilstrækkelig til at opfylde den mellemfristede målsætning i hele programperioden, men med en mulig mindre margen end planlagt i de sidste år i perioden. Den lille forringelse af den strukturelle saldo, der forventes i 2008, kan vise sig at blive procyklisk, selv om de nedadgående risici fra det eksterne miljø er steget. Dette vil ikke være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. På baggrund af det aktuelle stærke inflationspres synes det desuden at være berettiget at føre en strammere finanspolitik end den, der er planlagt for 2008. Rådet noterer sig, at dette også ville være i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007, hvori der opfordres til, at finanspolitikken for 2008 omhyggeligt udformes med henblik på at undgå at forstærke de makroøkonomiske uligevægte. Efter 2008 er finanspolitikken i programmet i overensstemmelse med pagten.

⁽¹⁾ EUT C 71 af 28.3.2007, s. 9.

- (8) Slovenien ser ud til at stå over for en høj risiko med hensyn til de offentlige financers holdbarhed. Budgetstillingen i 2007 som skønnet i programmet forblev stort set uændret sammenlignet med 2006 og er kun lige tilstrækkelig til at stabilisere gældskvoten på lang sigt, før budgetvirkningen af en aldrende befolkning medregnes. Denne virkning er noget større end gennemsnittet for EU, hvilket først og fremmest afspejler en stærkere stigning i pensionsudgifterne. Høje primære overskud på mellemlang sigt og navnlig supplerende foranstaltninger, der sigter på at dæmpe den stærke stigning i aldersrelaterede udgifter, ville bidrage til at reducere risiciene for de offentlige financers holdbarhed.
- (9) Stabilitetsprogrammet synes at være i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. De to dokumenter indeholder navnlig en redegørelse for de vigtigste reformforanstaltninger, som er ved at blive gennemført, bl.a. den omfattende skattereform, infrastrukturinvesteringer og ændringer af ordningen for sociale overførsler. Programmet indeholder ikke en detaljeret kvalitativ vurdering af den samlede virkning af det nationale reformprogram inden for rammerne af den mellemfristede finanspolitiske strategi. Selv om det ikke sker systematisk, er der dog givet oplysninger om den direkte budgetvirkning i forbindelse med de påtænkte store reformer, og der er taget hensyn til oplysningerne i budgetfremskrivningerne.
- (10) Budgetstrategien i programmet er delvis i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, der indgår i de integrerede retningslinjer og retningslinjerne for eurolandene på det budgetpolitiske område, der er udstedt inden for rammerne af Lissabonstrategien. Den omfatter navnlig ikke væsentlige nye foranstaltninger til at understøtte reformen af pensionssystemet med henblik på at sikre langsigtet holdbarhed.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, er der i programmet visse huller i de obligatoriske og fakultative data ⁽¹⁾.

Det kan samlet konkluderes, at Slovenien opfyldte sin mellemfristede målsætning i 2007, to år tidligere end anført i foregående planer, og at programmet sigter på at respektere den mellemfristede målsætning med en voksende margen over programperioden. For 2007 peger de senest foreliggende oplysninger på, at budgetresultatet er bedre end planlagt, muligvis et lille overskud. For 2008 regnes der imidlertid med en lille forringelse af den strukturelle saldo på trods af de fortsat lyse vækstudsigter. Risiciene ved budgetfremskrivningerne er i det store og hele afbalanceret i 2008. I de sidste år af programperioden kan budgetresultaterne blive lidt dårligere end planlagt, hvilket først og fremmest skyldes de risici, der er forbundet med at satse på en begrænsning af udgifterne. Den finanspolitiske kurs i 2008 kan vise sig at blive procyklisk. På baggrund af det aktuelle stærke inflationspres synes det at være berettiget at føre en strammere finanspolitik end den, der er planlagt for 2008. Med hensyn til inflationsudsigterne giver den høje fremskrevne lønstigning i den offentlige sektor også anledning til bekymring. Trods det nuværende lave gældsniveau vurderes Slovenien at have en høj risiko med hensyn til de offentlige financers langsigtede holdbarhed som følge af den betydelige fremskrevne budgetvirkning af befolkningens aldring.

På baggrund af ovenstående vurdering opfordres Slovenien til:

- i) at sigte på en stærkere budgetstilling i 2008 og årene derefter end planlagt i programmet for derved at undgå en procyklisk politik på baggrund af, at budgetresultatet i 2007 sandsynligvis er bedre end forventet
- ii) at være parat til at træffe yderligere foranstaltninger for at dæmpe inflationspresset og samtidig supplere den anbefalede finanspolitik med passende tiltag på løn-, arbejdsmarkeds- og konkurrenceområdet
- iii) at forbedre de offentlige financers holdbarhed på lang sigt ved bl.a. at gennemføre yderligere reformer af pensionssystemet i betragtning af den fremskrevne stigning i de aldersrelaterede udgifter.

Rådet noterer sig også, at sådanne foranstaltninger vil være i overensstemmelse med Eurogruppens finanspolitiske retningslinjer fra april 2007.

⁽¹⁾ Der mangler navnlig oplysninger om visse eksterne antagelser (»Verden ekskl. EU, BNP-vækst«, »Importmængder ekskl. EU«) og om visse poster vedrørende sektorale saldi og analysen af stock-flow-tilpasningen af gælds niveauet.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	SP nov. 2007	5,7	5,8	4,6	4,1	4,5
	KOM nov. 2007	5,7	6,0	4,6	4,0	—
	SP dec. 2006	4,7	4,3	4,2	4,1	—
HICP-inflation (%)	SP nov. 2007	2,5	3,4	3,5	2,8	2,6
	KOM nov. 2007	2,5	3,5	3,7	2,9	—
	SP dec. 2006	2,7	2,7	2,5	2,2	—
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	SP nov. 2007	- 0,2	0,7	0,5	0,1	0,2
	KOM nov. 2007 ⁽²⁾	- 0,2	0,9	0,8	0,3	—
	SP dec. 2006	- 0,5	- 0,2	0,0	0,3	—
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP nov. 2007	- 2,8	- 3,5	- 3,1	- 2,0	- 1,6
	COM nov. 2007	- 2,6	- 3,3	- 2,6	- 1,9	—
	SP dec. 2006	—	—	—	—	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,2	- 0,6	- 0,9	- 0,6	0,0
	KOM nov. 2007	- 1,2	- 0,7	- 1,0	- 0,8	—
	SP dec. 2006	- 1,6	- 1,5	- 1,6	- 1,0	—
Primær saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	0,2	0,7	0,2	0,6	1,1
	KOM nov. 2007	0,2	0,7	0,3	0,4	—
	SP dec. 2006	0,1	- 0,1	- 0,3	0,3	—
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,1	- 0,9	- 1,1	- 0,7	- 0,1
	KOM nov. 2007	- 1,1	- 1,1	- 1,4	- 1,0	—
	SP dec. 2006	- 1,4	- 1,4	- 1,6	- 1,1	—
Strukturel saldo ⁽³⁾ (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,1	- 0,8	- 1,0	- 0,7	- 0,1
	KOM nov. 2007	- 1,1	- 1,1	- 1,4	- 1,0	—
	SP dec. 2006	- 1,4	- 1,4	- 1,6	- 1,1	—

		2006	2007	2008	2009	2010
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP nov. 2007	27,1	25,6	24,7	23,8	22,5
	KOM nov. 2007	27,1	25,6	24,5	23,8	—
	SP dec. 2006	28,5	28,2	28,3	27,7	—

Ann.:

- (¹) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmet som beregnet af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmerne.
- (²) Baseret på en anslået potentiel vækst på henholdsvis 4,2 %, 4,9 %, 4,7 % og 4,5 % i årene 2006-2009.
- (³) Konjunkturkorrigeret saldo, ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger repræsenterer 0,1 % af BNP i 2007 og 0,1 % i 2008, begge underskudførende, i henhold til det seneste program. Kommissionens tjenestegrene betragter ikke disse som engangsforanstaltninger, og derfor er der ikke engangsforanstaltninger i prognosen fra Kommissionens tjenestegrene.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP), Kommissionens økonomiske prognoser fra efteråret 2007 (KOM) og beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Irlands opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010

(2008/C 74/03)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Irlands opdaterede stabilitetsprogram, der dækker perioden 2007-2010.
- (2) Efter mere end ti år med stigende økonomisk vækst er indkomsten pr. indbygger i den irske økonomi blandt de højeste i EU. Denne udvikling blev oprindeligt understøttet af en stærk vækst i eksporten og på det seneste af en hurtig stigning i den indenlandske efterspørgsel. I denne periode er de offentlige finanser forbedret betydeligt, hvilket har muliggjort et imponerende fald i den offentlige gældskvote.

Økonomien står nu over for en overgang til en periode med lavere vækst, som er karakteriseret ved en forringelse af konkurrenceevnen som følge af den seneste negative produktivitets- og prisudvikling, der skærpes som følge af den nære tilknytning til den amerikanske og britiske økonomi. På nationalt plan afspejler opbremsningen i væksten en tilbagevenden til mere holdbare aktivitetsniveauer i boligbygningssektoren, svækkede aktivværdier og stigende arbejdsløshed. Denne udvikling kunne udgøre et problem for de offentlige finanser, til trods for deres stort set stærke stilling, som følge af det forventede fald i skatteindtægter og forventningerne om større udgifter til forbedring af de offentlige tjenester efter en længere periode med budgetoverskud. Udsigterne for de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt gør det desuden endnu mere nødvendigt at finde en løsning på deres langsigtede holdbarhed som følge af befolkningens aldring.

- (3) I henhold til det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes væksten i det reale BNP at falde fra 4,8 % i 2007 til 3,5 % i gennemsnit i resten af programperioden. Vurderet på baggrund af de aktuelle oplysninger ⁽²⁾ forekommer dette scenario at være plausibelt. Det afspejler hovedsagelig en stor tilpasning i boligsektoren, som i et vist omfang opvejes af et fortsat opsving i nettoeksporten. Programmets inflationsfremskrivning synes at være ret lav i 2008 i betragtning af den seneste udvikling i levnedsmiddel- og energipriserne, men plausibel derefter. Udsigterne for inflationen og konkurrenceevnen i programmets ydre år understøttes af en forbedring i produktiviteten og det mindre løntryk som følge af afmatningen på arbejdsmarkedet. Stabilitetsprogrammet forventer også et fald i underskuddet over for udlandet, hvilket er i overensstemmelse med en svækkelse af den indenlandske efterspørgsel.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Vurderingen tager især hensyn til Kommissionens efterårsprognose og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram.

- (4) For 2007 anslås det offentlige overskud til 0,5 % af BNP i stabilitetsprogrammet fra december 2007 i forhold til et mål på 1,2 % af BNP i den forrige opdatering og 0,9 % af BNP i Kommissionens prognose fra efteråret 2007. Denne nedadgående revision afspejler uventet høje udgifter og faldende indtægter, som begge blev delvis opvejet af en positiv basiseffekt i 2006. Resultatet for så vidt angår statens udgifter i nominelle værdier var stort set i overensstemmelse med budgetplanerne, men væksten i udgifterne i den samlede offentlige sektor var højere end planlagt, især de løbende udgifter til varer og tjenesteydelser samt kapitaltilskud. Indtægtsnedgangen afspejlede især forværringen på boligmarkedet. I Rådets udtalelse om den forrige opdatering af stabilitetsprogrammet ⁽¹⁾ hed det, at »den mellemfristede budgetstilling er sund ... Ikke desto mindre ville det være klogt at bevare et råderum i tilfælde af et omslag i det nuværende vækstmønster, der har været drevet af en stærk udvikling i boligsektoren«. Budgetresultatet for 2007, som medførte en betydelig reduktion af det strukturelle overskud, reducerede råderummet for 2008. Rådet noterer sig, at selv om den strukturelle saldo fortsat var bedre end den mellemfristede budgetmålsætning, betyder udgiftsoverskridelser i 2007, at budgetgennemførelsen muligvis ikke er helt i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007.
- (5) Til trods for svækkelsen af budgetstillingen i 2007 blev den mellemfristede målsætning, som er en afbalanceret stilling i strukturelle termer (dvs. i konjunkturkorrigerede termer ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger), nået med en stor margin. Den strategi, der er skitseret i programmet, indebærer en svækkelse af den strukturelle saldo i 2008. Beregnet efter den i fællesskab aftalte metode forventes det strukturelle overskud på 0,5 % af BNP i 2007 at blive til et underskud på omkring 0,5 % af BNP i 2008 og at forværres gradvis i de efterfølgende år til et underskud på 0,75 % af BNP i 2010.

Den nominelle saldo forventes at falde fra et overskud på 0,5 % af BNP i 2007 til et underskud på ca. 1 % i resten af programperioden. Med udgangspunkt i det værre end forventede resultat i 2007 (0,75 procentpoint af BNP) og på en svagere makroøkonomisk baggrund er de nominelle budgetmål for 2008-2009 helt klart lavere end i den forrige opdatering (1,75 procentpoint af BNP). For 2008 forventer programmet, at indtægtskvoten falder yderligere, idet skatterne yder et mindre bidrag til væksten, mens udgifterne forventes at stige som følge af de udgiftsbeslutninger, der blev truffet i 2007 og årene forinden, samt dem, der blev bebudet i finansloven for 2008. Budgetfremskrivningerne for 2009 og 2010 omfatter eksplicit ufordelte hensættelser på henholdsvis 0,4 % og 0,8 % af BNP. I 2009 og 2010 forventes indtægtskvoten fortsat at falde, om end mindre hurtigt, mens udgiftskvoten stort set forventes at stabiliseres i 2009 for derefter at falde i 2010. Til trods for det svækkede økonomiske og finanspolitiske miljø, forventes investeringsudgifterne at stige som procentdel af BNP i programperioden, hvilket burde øge økonomiens langsigtede produktivitetspotentiale.

- (6) Risiciene i forbindelse med budgetfremskrivningerne i programmet synes i det store og hele at være afbalanceret i 2008. I de efterfølgende år mangler der imidlertid oplysninger om, hvilke brede foranstaltninger der vil blive truffet for at holde væksten i udgifterne under den nominelle vækst i BNP, navnlig for så vidt angår offentlige lønninger og sociale overførsler, som begge er steget betydeligt i de seneste år som procentdel af BNP. Endvidere er der også usikkerhedsmomenter på indtægtssiden i forbindelse med tidligere tilsagn om at reducere skatte- og socialbidragssatserne. Selv om medtagelsen af hensættelser i budgetfremskrivningerne kunne afspejle en forsigtig planlægning, kan det ikke udelukkes, at de kan anvendes til fremtidige indtægtsformindskende og/eller udgiftsforøgende foranstaltninger. Heroverfor står det forhold, at Irlands budgetresultater normalt har været bedre end fremskrevet i de seneste stabilitetsprogrammer.
- (7) I betragtning af denne risikovurdering er budgetpolitikken i programmet måske ikke tilstrækkelig til at fastholde den mellemfristede budgetmålsætning efter 2008. Selv om den mellemfristede budgetmålsætning stort set skulle blive nået i 2008, kan den finanspolitiske stilling derefter medføre, at den strukturelle saldo bevæger sig bort fra den mellemfristede budgetmålsætning, hvilket ikke ville være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten — og Rådet noterer sig, at dette heller ikke ville være i overensstemmelse med Eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007 —

⁽¹⁾ EUT C 70 af 27.3.2007, s. 1.

medmindre de margener, der er planlagt i programmet som hensættelser, forbliver uudnyttede, hvilket indebærer en betydelig bedre skattemæssig stilling og/eller større udgiftstilbageholdenhed end vist i programmet. Skulle dette være tilfældet, bør den strukturelle indsats styrkes for at fastholde den mellemfristede målsætning og være i overensstemmelse med pagten.

- (8) Irland ser ud til at stå over for en mellemhøj risiko for så vidt angår de offentlige financers holdbarhed. Den langsigtede budgetvirkning af befolkningens aldring ligger et godt stykke over gennemsnittet i EU, hovedsagelig som følge af en forholdsvis høj fremskrevet stigning i pensionsudgifterne i de kommende årtier, som delvis påvirkes af pensionssystemets indkøring. Bruttogældskvoten ligger dog et godt stykke under 60 % af BNP i 2007, og for at forudfinansiere en del af de fremtidige pensionsudgifter akkumuleres der aktiver i den nationale pensionsreservfond. Selv om budgetstillingen i 2007 som anslået i programmet er værre end i det forrige program, bidrager den dog til at opveje den fremskrevne langsigtede budgetvirkning af den aldrende befolkning. Dette er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at dække det fremtidige udgiftspres. Udviklingen i den strukturelle saldo som fremskrevet i programmet indtil 2010 kunne desuden udgøre en større risiko for de offentlige financers holdbarhed. Fastholdelse af store primære overskud på mellemlang sigt og gennemførelse af yderligere foranstaltninger med henblik på at dæmpe den betydelige stigning i de aldersrelaterede udgifter vil derfor bidrage til at mindske risikoen for holdbarheden i de offentlige finanser.
- (9) Stabilitetsprogrammet ser ud til at være i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. Stabilitetsprogrammet indeholder ikke detaljerede oplysninger om, hvordan der i programmet tages hensyn til den budgetmæssige virkning af de foranstaltninger, der er beskrevet i gennemførelsesrapporten. I begge dokumenter peges der imidlertid på den centrale rolle, som stabilitets- og vækstpagten spiller som ramme for en holdbar finanspolitik i Irland, mens gennemførelsen af den nationale udviklingsplan 2007-2013 (for investeringer, navnlig i infrastruktur) i begge dokumenter fremhæves som regeringens vigtigste prioritet.
- (10) Programmets budgetstrategi er i det store og hele i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, der udgør en del af de integrerede retningslinjer for medlemsstaterne i euroområdet, der er udstedt inden for rammerne af Lissabonstrategien.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, har programmet visse huller i de obligatoriske og de fakultative data ⁽¹⁾.

Den samlede konklusion er, at Irland står over for adskillige makroøkonomiske udfordringer ved overgangen til en periode med lavere økonomisk vækst, hovedsagelig i forbindelse med en tilbagevenden til en mere holdbar aktivitet i boligsektoren. Den faldende indenlandske efterspørgsel har i de seneste år været ledsaget af tab af eksportmarkedsandele, hvilket tyder på problemer med priskonkurrencedygtigheden. Den finanspolitiske stilling forventes at forværres betydeligt i 2007-2008 i forhold til et sundt overskud i 2006. Mens Irland fortsat forventes at opvise et overskud i 2007, forudser programmet, at den strukturelle stilling ændres til et underskud i 2008, som vil øges en smule derefter. De risici, der er forbundet med budgetfremskrivningerne, er stort set neutrale i 2008, men uden en tilstrækkelig begrænsning af udgifterne kunne resultaterne fra 2009 blive værre end fremskrevet. Selv om den mellemfristede budgetmålsætning stort set skulle blive nået i 2008, bør det derefter være muligt fortsat at opfylde den, hvis de margener, der er planlagt i programmet som hensættelser, forbliver uudnyttede. Som følge af de fremskrevne konsekvenser af befolkningens aldring for pensionsudgifterne står Irland, til trods for den lave offentlige gæld, over for en mellemhøj risiko med hensyn til de offentlige financers holdbarhed på lang sigt. Udfordringen for de irske myndigheder vil bestå i tackle de makroøkonomiske risici og samtidig undgå en forværring af den finanspolitiske situation.

På baggrund af ovenstående vurdering opfordres Irland til at:

- i) at opfylde den mellemfristede budgetmålsætning i 2008 og i årene derefter gennem en stram kontrol med udgifterne
- ii) i betragtning af den store fremskrevne stigning i de aldersrelaterede udgifter at forbedre de offentlige financers holdbarhed på lang sigt ved at gennemføre yderligere pensionsreformer.

⁽¹⁾ For så vidt angår de obligatoriske data, mangler der kun oplysninger om de kortfristede rentesatser. Hvad angår de fakultative data, mangler der oplysninger om den sektorielle saldo og de offentlige udgifter efter funktion.

Rådet noterer sig endvidere, at sådanne foranstaltninger vil være i overensstemmelse med Eurogruppens finanspolitiske retningslinjer fra april 2007.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	SP dec. 2007	5,7	4,8	3,0	3,5	4,1
	KOM nov. 2007	5,7	4,9	3,5	3,8	—
	SP dec. 2006	5,4	5,3	4,6	4,1	—
HICP-inflation (%)	SP dec. 2007	2,7	2,8	2,4	2,0	1,8
	KOM nov. 2007	2,7	2,8	2,2	2,0	—
	SP dec. 2006	2,7	2,6	2,0	1,7	—
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	SP dec. 2007	- 0,2	- 0,5	- 1,3	- 1,5	- 0,7
	KOM nov. 2007 ⁽²⁾	- 0,5	- 0,7	- 1,2	- 1,3	—
	SP dec. 2006	- 1,2	- 1,6	- 2,2	- 2,5	—
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP dec. 2007	- 4,2	- 4,4	- 3,9	- 3,5	- 3,1
	KOM nov. 2007	- 4,0	- 4,5	- 4,3	- 4,2	—
	SP dec. 2006	- 3,4	- 4,3	- 4,0	- 3,5	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP dec. 2007	2,9	0,5	- 0,9	- 1,1	- 1,0
	KOM nov. 2007	2,9	0,9	- 0,2	- 0,6	—
	SP dec. 2006	2,3	1,2	0,9	0,6	—
Primær saldo (% af BNP)	SP dec. 2007	3,9	1,4	0,0	- 0,1	0,0
	KOM nov. 2007	3,9	1,8	0,7	0,4	—
	SP dec. 2006	3,3	2,3	1,8	1,6	—
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	SP dec. 2007	3,0	0,7	- 0,4	- 0,5	- 0,7
	KOM nov. 2007	3,1	1,2	0,3	0,0	—
	SP dec. 2006	2,8	1,8	1,8	1,6	—

		2006	2007	2008	2009	2010
Strukturel saldo ⁽³⁾ (% af BNP)	SP dec. 2007	2,9	0,5	- 0,4	- 0,5	- 0,7
	KOM nov. 2007	3,1	1,2	0,3	0,0	—
	SP dec. 2006	2,7	1,8	1,8	1,6	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP dec. 2007	25,1	25,1	25,9	27,6	28,7
	KOM nov. 2007	25,1	25,2	26,9	28,5	—
	SP dec. 2006	25,1	23,0	22,4	21,9	—

Anm.:

- (¹) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.
- (²) Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 5,9 %, 5,2 %, 4,1 % og 3,8 % i perioden 2006-2009.
- (³) Konjunkturkorrigeret saldo ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger udgør 0,1 % af BNP i 2006 og 0,2 % i 2007 (alle overskudsforøgende) ifølge det seneste program og 0,0 % af BNP i 2006 og 0,0 % i 2007 i Kommissionens efterårsprognose. Ifølge de oplysninger, der er fremlagt af de nationale myndigheder, repræsenterer de virkningen af i) supplerende indtægter sikret gennem særlige undersøgelser udført af skattemyndighederne og ii) betaling af en opsigelsesafgift i forbindelse med særlige opsparingskonti (SSIA). Disse engangsforanstaltninger var ikke medregnet i efterårsprognosen, fordi der manglede detaljerede oplysninger. Programmet giver ingen oplysninger om engangsforanstaltninger i perioden 2008-2010.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP); økonomiske prognoser fra efteråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM), som blev udarbejdet på grundlag af et foreløbigt budget; beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene (baseret på overslag vedrørende et foreløbigt budget).

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Danmarks opdaterede konvergensprogram, 2007-2010

(2008/C 74/04)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen, og

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Danmarks opdaterede konvergensprogram, der dækker perioden 2007-2010 ⁽²⁾ og indeholder oplysninger om udviklingen frem mod 2015.
- (2) I de seneste år har den danske økonomi været karakteriseret ved en stærk real BNP-vækst, en betydelig beskæftigelsesfremgang, høj kapacitetsudnyttelse, lav inflation og en stabil valutakurs inden for ERM II.

I det sidste år er kapacitetsbegrænsninger imidlertid begyndt at hæmme den økonomiske aktivitet, og der har vist sig tegn på stigende pris- og løninflation. Balancen over for udlandet viser fortsat overskud, men konsekvensen for konkurrenceevnen af det stigende omkostningspres og manglen på arbejdskraft vækker mere og mere bekymring. De offentlige finanser er stadig stærke med stabile offentlige overskud og en fortsat reduktion af gælden. Hovedudfordringen for finanspolitikken i den nuværende situation er at fastholde en forsigtig finanspolitisk kurs for at undgå, at presset på arbejdsmarkedet øges yderligere. Det er også en udfordring at sikre, at udgiftsrammerne respekteres, særlig i tider med høje indtægter, men det er ikke desto mindre vigtigt i betragtning af regeringens ambitioner om at sikre en holdbar finanspolitik.

- (3) Det anføres i programmet, at den danske økonomi befinder sig omkring toppen af en højkonjunktur og nu må imødesee en periode med mere beskedne vækst. Derfor forventes den reale BNP-vækst at falde fra 2 % i 2007 til 1 % i gennemsnit i resten af programperioden. Vurderet på baggrund af de foreliggende oplysninger ⁽³⁾ forekommer dette scenario at være baseret på plausible vækstantagelser i 2008 og forsigtige antagelser derefter som følge af den underliggende antagelse i opdateringen om et positivt outputgab (beregnet efter en national metode) ⁽⁴⁾, der vil blive lukket hen imod 2011. Programmets fremskrivninger af løn- og prisinflationen synes at være lavt sat — navnlig for 2009 — på baggrund af det indenlandske lønpres og de globale tendenser. Prisstabiliteten skulle imidlertid være sikret gennem hele programperioden.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Opdateringen blev forelagt mere end tre uger efter fristen den 1. december, der er fastsat i adfærdskodeksen, som følge af dannelsen af en ny regering efter folketingsvalget i november.

⁽³⁾ Vurderingen bygger bl.a. på Kommissionens prognose fra efteråret 2007 og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen det nationale reformprogram.

⁽⁴⁾ Anvendelse af den nationale metode, der er forskellig fra den i fællesskab aftalte metode, fører til højere outputgab (som følge af et lavere skøn for den potentielle vækst).

- (4) For 2007 er det offentlige overskud beregnet til 4,0 % af BNP i Kommissionens prognose fra efteråret 2007, hvilket skal sammenholdes med det mål på 2,8 % af BNP, der blev sat i den forrige opdatering af konvergensprogrammet. Denne overopfyldelse af målet afspejler en betydelig positiv basiseffekt fra 2006 som følge af, at væksten i beskæftigelsen og indtægterne fra olie- og gasrelaterede aktiviteter i Nordsøen blev højere end forventet.

I programmet regnes der med et overskud på 3,8 % af BNP, men i lyset af de seneste oplysninger ⁽¹⁾ vil indtægterne antagelig blive 0,5 procentpoint af BNP højere end forventet, og overskuddet vil dermed sandsynligvis blive opjusteret tilsvarende (til omkring 4,5 % af BNP).

- (5) Med udgangspunkt i målsætningen om finanspolitisk holdbarhed er hovedmålet i budgetstrategien at fastholde høje, omend hurtigt faldende overskud (fra 3,8 % af BNP i 2007 til 3,0 % i 2008 og yderligere til 1,2 % i 2010) ⁽²⁾ i en situation med aftagende konjunkturer. Den mellemfristede målsætning for budgetstillingen opjusteres ⁽³⁾ med 0,25 procentpoint af BNP til et strukturelt overskud (dvs. konjunkturkorregerede overskud ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) på mellem 0,75 % og 1,75 % af BNP. Den mellemfristede målsætning vil blive opfyldt fuldt ud gennem hele programperioden. Kursen i overskuddet er stort set den samme som i forrige opdatering, men udgangspunktet starter fra et højere overskud på baggrund af en stort set sammenlignelig makroøkonomisk situation. Strategien bygger på en fastholdelse af skattestoppet ⁽⁴⁾ og en tilbageholdende udgiftspolitik og visse skattnedsættelser. Den tilbageholdende udgiftspolitik udmøntes i årlige rammer for realvæksten i det offentlige forbrug (fra 1,75 % i 2008 til 1 % i 2009-2010) og et loft over de nominelle offentlige forbrugsudgifter på 26,5 % af (konjunkturrensset) BNP i 2015. Den strukturelle saldo beregnet efter den i fællesskab aftalte metode forventes at ligge stort set uændret på 3,5 % i 2007-2008 og at falde til 2,5 % i 2009-2010 ⁽⁵⁾. Programmet viser lavere overskud hen imod 2015, når virkningerne af befolkningens aldring forventes at sætte ind, og indtægterne fra Nordsøaktiviteterne forudses at falde.
- (6) Budgetresultaterne vil muligvis blive bedre end forudsat i programmet, særlig i betragtning af at resultatet for 2007 er bedre end forventet som anført ved fremlæggelsen af finanslovsforslaget den 5. februar 2008. Den hidtidige gode udvikling med store overskud, der ofte er blevet opjusteret som følge af positive indtægtsoverraskelser, og de forsigtige makroøkonomiske udsigter fra 2009 udligner den risiko, der er forbundet med en noget løsere overholdelse af vækstrammen for det offentlige forbrug.
- (7) På baggrund af denne risikovurdering giver budgetpolitikken i programmet mulighed for at opfylde den mellemfristede målsætning med en bred margen igennem hele programperioden som forudsat i programmet. Den finanspolitik, der fremgår af programmet, er stort set i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten i hele programperioden.
- (8) Danmark ser ud til at stå over for en lav risiko med hensyn til holdbarheden i de offentlige finanser. Den langsigtede budgetvirkning af, at der bliver flere ældre, er mindre end gennemsnittet for EU, bl.a. takket være pensionsreformen i Velfærdsaftalen ⁽⁶⁾. Budgetstillingen i 2007 som skønnet i programmet — med et stort strukturelt overskud — bidrager desuden til nedbringelsen af bruttogælden. Fastholdelse af store primære overskud på mellemlang sigt vil yderligere begrænse eventuelle risici for de offentlige finansers holdbarhed.

⁽¹⁾ Budgetoversigt er udgivet i forbindelse med finanslovsforslaget, som blev offentliggjort den 5. februar 2008.

⁽²⁾ I den prognose, der ledsager det nye finanslovsforslag for 2008, som Finansministeriet offentliggjorde den 5. februar 2008, opjusteres overskuddene til 4,4 % af BNP i 2007, 3,7 % i 2008 og 2,7 % i 2009.

⁽³⁾ Ud fra forudsætningen om fortsat suspension efter 2008 af »SP-bidraget«, der tidligere gav et indkomstskattefradrag for private pensionsopsparinger i størrelsesordenen 0,25 % af BNP. Det planlægges derfor at hæve den mellemfristede målsætning med den heraf følgende stigning i skatteindtægterne.

⁽⁴⁾ Skattestoppet indebærer, at en skat eller afgift siden 2002 ikke har måttet stige, uanset om den er fastsat i procent eller nominelle kronebeløb.

⁽⁵⁾ Forskellene i definitionen på engangsforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger betyder, at skønnene for den strukturelle saldo ikke er umiddelbart sammenlignelige med Kommissionens fremskrivninger.

⁽⁶⁾ Ifølge »Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden«, som regeringen indgik i juni 2006, hæves folkepensionsalderen fra 65 til 67 år og efterlønsalderen fra 60 til 62 år over de næste 20 år. Fra 2025 indekseres aldersgrænserne efter ændringerne i levetiden.

- (9) Konvergensprogrammet synes at være i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. Både programmet og gennemførelsesrapporten bygger på den økonomiske strategi »Mod nye mål — Danmark 2015«, som regeringen fremlagde i august 2007. Der er klart taget hensyn til finanseffekten af de vigtigste reformforanstaltninger såsom den påtænkte energistrategi og den såkaldte »kvalitetsfond« til investeringer i den offentlige service (hovedsagelig sundhedsvæsenet, skoler og daginstitutioner og ældreplejen).
- (10) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet alle de obligatoriske data og de fleste af de fakultative data ⁽¹⁾.

Den overordnede konklusion er, at programmet sigter på at fastholde en sund budgetstilling, der helt overholder den mellemfristede målsætning igennem hele perioden, i overensstemmelse med målsætningen om finanspolitisk holdbarhed på lang sigt. Der regnes med høje, om end hurtigt faldende overskud over programperioden, mens budgetmålene synes at være på den forsigtige side i betragtning af, at resultatet for 2007 er bedre end forventet, og på baggrund af de seneste fremskrivninger. Risikoen for de offentlige financers holdbarhed på lang sigt vurderes at være lav. Den vigtigste økonomisk-politiske udfordring i øjeblikket er at tackle manglen på arbejdskraft og truende omkostningspres med en kombineret indsats af strukturelle og makroøkonomiske virkemidler. Der er behov for at udtænke og iværksætte yderligere foranstaltninger for at stimulere udbuddet af arbejdskraft. I mellemtiden bør finanspolitikken nøje overvejes for at undgå, at den bliver procyklisk. At bremse væksten i udgifterne til offentligt forbrug som forudsat i programmet prioriteres derfor fortsat højt.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	KP dec. 2007	3,5	2,0	1,3	1,1	0,5
	KOM nov. 2007	3,5	1,9	1,3	1,4	—
	KP dec. 2006	2,7	2,0	0,7	0,7	0,6
HICP-inflation (%)	KP dec. 2007	1,9	1,7	2,4	1,6	1,9
	KOM nov. 2007	1,9	1,7	2,4	2,4	—
	KP dec. 2006	2,0	1,8	1,7	1,8	1,7
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	KP dec. 2007	1,2	1,0	0,3	- 0,4	- 1,5
	KOM nov.2007 ⁽²⁾	1,1	0,7	- 0,2	- 0,9	—
	KP dec. 2006	0,9	0,9	- 0,3	- 1,3	- 2,3
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	KP dec. 2007	2,4	1,7	1,3	1,9	2,2
	KOM nov. 2007	2,4	1,2	0,7	0,6	—
	KP dec. 2006	1,6	1,7	1,3	1,2	1,3
Offentlig saldo (% af BNP)	KP dec. 2007	4,6	3,8	3,0	2,0	1,2
	KOM nov. 2007	4,6	4,0	3,0	2,5	—
	KP dec. 2006	3,1	2,8	2,5	1,8	1,2

⁽¹⁾ Tallene for de samlede indtægter og samlede udgifter og nogle delkomponenter svarer imidlertid ikke til de harmoniserede definitioner. Blandt de fakultative data mangler der oplysninger om stock-flow-tilpasninger.

		2006	2007	2008	2009	2010
Primær saldo (% af BNP)	KP dec. 2007	6,2	5,2	4,2	3,0	2,1
	KOM nov. 2007	6,2	5,3	4,3	3,6	—
	KP dec. 2006	4,7	4,3	3,3	2,5	1,8
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	KP dec. 2007	3,8	3,1	2,8	2,3	2,2
	KOM nov. 2007	3,9	3,6	3,2	3,0	—
	KP dec. 2006	2,5	2,2	2,7	2,6	2,7
Strukturel saldo ⁽²⁾ (% af BNP)	KP dec. 2007	2,7	3,5	3,4	2,5	2,5
	KOM nov. 2007	3,6	3,2	3,4	3,0	—
	KP dec. 2006	2,2	1,9	2,7	2,6	2,7
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	KP dec. 2007	30,1	25,6	21,6	19,2	18,6
	KOM nov. 2007	30,3	25,0	20,9	17,5	—
	KP dec. 2006	29,8	25,8	22,7	20,5	19,0

Ann.:

(1) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som omberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.

(2) Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 2,2 %, 2,3 %, 2,2 % og 2,0 % i årene 2006-2009.

(3) Konjunkturkorrigeret saldo, ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger udgør 1,1 % af BNP i 2006 (overskudsforøgende) og henholdsvis 0,4 %, 0,6 %, 0,2 % og 0,3 % af BNP i perioden 2007-2010 (alle overskudsreducerende) i henhold til det seneste program og 0,3 % af BNP i både 2006 og 2007 (overskudsforøgende) og 0,2 % i 2008 (overskudsreducerende) i efterårsprognosen fra Kommissionens tjenestegrene. I programmet bruges imidlertid en anden definition på en engangsforanstaltning, da midlertidige variationer i indtægter, der er nævnt i programmet, ikke betragtes som engangsforanstaltninger af Kommissionens tjenestegrene.

Kilde:

Konvergensprogram (KP), Kommissionens økonomiske prognoser fra efteråret 2007 (KOM) og beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Litauens opdaterede konvergensprogram, 2007-2010

(2008/C 74/05)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Litauens opdaterede konvergensprogram, der dækker perioden 2007-2010 ⁽²⁾.
- (2) Litauen har i de seneste par år oplevet en periode med kraftig vækst, som især er skabt af den indenlandske efterspørgsel. De pengepolitiske forhold har været favorable som følge af den høje grad af euroisering inden for rammerne af currency board-arrangementet i ERM II.

Uden tilstrækkelige foranstaltninger til begrænsning af for stor indenlandsk låntagning har en hurtig udvidelse af kreditmulighederne støttet af udviklingen af det finansielle system sat gang i det private forbrug og investeringerne i fast ejendom. Der er imidlertid opstået kapacitetsproblemer, da udvandrings og høj økonomisk vækst har ført til mangel på arbejdskraft, og denne situation er blevet forværret af misforholdet mellem efterspørgslen og udbuddet af kvalifikationer, lav arbejdsmarkedsdeltagelse og øgede omkostninger. Stadigt stigende lønvækst ud over produktivitetsfremgangen fører til øget inflation og faldende konkurrenceevne. Selv om eksporten fortsat klarer sig godt, er underskuddet over for udlandet steget kraftigt, efterhånden som den indenlandske efterspørgsel har ført til høj vækst i importen, og sårbarheden over for udlandet er øget. I denne situation er finanspolitikken ikke blevet sat ind over for den stigende makroøkonomiske ubalance: der er fortsat underskud på statens finanser, og uden et bindende mellemfristet udgiftsloft er uventede merindtægter systematisk blevet brugt. Skattebegunstigelser og skattefritagelser har bidraget til boomet på ejendomsmarkedet og således øget overophedningen, selv om det nu viser sig, at den igangværende stramning af kreditvilkårene fremmer den nødvendige tilpasning. En strammere finanspolitik og strukturelle reformer på arbejdsmarkedet og inden for uddannelsessystemet, der kan styrke udbudssiden yderligere, vil i betydelig grad kunne bidrage til at rette op på interne og eksterne ubalancer og tiltrække udenlandske investeringer og derved sikre en bæredygtig genoprettelsesproces. Dette er især vigtigt, da Litauen kun råder over et begrænset antal politiske instrumenter som følge af de begrænsninger, der ligger i pengepolitikken.

- (3) Ifølge det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes den reale BNP-vækst at nå op på 9,8 % i 2007, hvorefter den falder drastisk til 5,3 % i 2008 og 4,8 % i gennemsnit om året i resten af programperioden. Den indenlandske efterspørgsel forventes at aftage, men vil fortsat være drivkraften i væksten. Vurderet på baggrund af de disponible oplysninger ⁽³⁾ forekommer dette scenario at være forsigtigt. Dette gælder især i 2008 på baggrund af den nylige ekspansive udvikling. Nogle uoverensstemmelser, bl.a. mellem forværringen af betalingsbalancestillingen og det kraftige fald i den indenlandske efterspørgsel, forklares ikke i programmet.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, kan findes på følgende websted: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sfp/main_en.htm

⁽²⁾ Opdateringen blev forelagt fire uger efter fristen den 1. december, som er fastsat i adfærdskodeksen.

⁽³⁾ Vurderingen bygger bl.a. på Kommissionens prognoser fra efteråret 2007 og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen det nationale reformprogram.

Ifølge programmet forventes inflationen at stige fra 5,8 % i 2007 til 6,5 % i 2008 og derefter falde til 5,1 % i 2009 og 3,6 % i 2010 med meget ringe udvikling hen mod konvergens. På baggrund af tendensen i fødevarerpriserne, planlagte forhøjelser af gaspriserne (som erkendes eksplicit i programmet og anslås til 1,5 % i 2008, men ikke er indarbejdet i inflationsfremskrivningen for 2008) og lønstigninger langt ud over produktivitetsvæksten, hvilket understreger faren for at forværre løn- og prisspiralen, er det klart, at prognoserne er meget usikre. Hvis ubalancen over for udlandet forværres, således som det forventes i programmet, vil økonomiens sårbarhed over for udlandet blive øget. Imidlertid kan den seneste udvikling i priser og lønninger, som antyder en risiko for forringet konkurrencedygtighed, i sig selv resultere i en forværring af underskuddet over for udlandet.

- (4) For 2007 er det offentlige underskud anslået til 0,9 % af BNP i den seneste opdatering af konvergensprogrammet og er således på linje med det mål, der blev sat i den forrige opdatering trods en udvikling i 2006, som var meget bedre end forventet. Den gunstige basisvirkning på ca. 0,6 % af BNP blev opvejet af en engangsforanstaltning af samme størrelse ⁽¹⁾. Som det skete i nogle af de foregående år, blev ekstraintægter som følge af en økonomisk vækst, der var højere end forventet, brugt i 2007, navnlig af socialforsikringsfonden og til national medfinansiering af EU-støttede projekter. Budgetgennemførelsen i 2007 harmonerede ikke med opfordringen i Rådets udtalelse af 27. februar 2007 om den tidligere opdatering af konvergensprogrammet ⁽²⁾, idet de økonomiske opgangstider og det lavere end forventede underskud i 2006 ikke førte til et mere krævende mål for underskuddet i 2007. Selv om den mellemfristede målsætning for et strukturelt underskud (dvs. et konjunkturkorrigeret underskud ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) på 1 % af BNP blev nået i 2006, var der desuden tale om en afvigelse fra den mellemfristede målsætning i 2007 på ca. 0,25 % af BNP.
- (5) Hovedmålet i den mellemfristede budgetstrategi er at fremme makroøkonomisk stabilitet gennem en strammere finanspolitik. Sammenlignet med den tidligere opdatering er målarbet for gennemførelsen af den mellemfristede målsætning blevet udskudt et år fra 2008 til 2009 trods et stort set uændret makroøkonomisk scenario. Med gængse analysemetoder tyder informationerne i programmet imidlertid på, at den mellemfristede målsætning kan nås i 2008. Programmet sigter mod en gradvis forbedring af de offentlige financers saldo fra et underskud på 0,9 % af BNP i 2007 til et overskud på 0,8 % i 2010. Den strukturelle saldo beregnet efter den i fællesskab aftalte metode forventes forbedret fra et underskud på 1,25 % af BNP i 2007 til et overskud på 1 % i 2010 med hovedparten af justeringen koncentreret på perioden efter 2008. På basis af en relativ kraftig økonomisk vækst forventes tilpasningen opnået gennem en stigning i indtægternes andel af BNP, der er større end stigningen i udgifternes andel af BNP (3,9 procentpoint mod 2,2 procentpoint). Trods yderligere nedsættelser af den direkte beskatning forventes indtægterne at vokse som følge af større tilførsel af EU-midler, forhøjelsen af visse afgiftssatser og en betydelig forbedring af skatteopkrævningen. På udgiftssiden vil stigningen skyldes betydelig højere sociale ydelser og øgede offentlige investeringer — sidstnævnte især med støtte fra EU. Vedtagelsen i november 2007 af loven om finanspolitisk disciplin havde til formål at tilvejebringe en fast strategi for finanspolitisk tilbageholdenhed. Loven, som træder i kraft i begyndelsen af 2008, fastslår, at de offentlige financer skal forvaltes, så der opnås budgetstillinger tæt på balance eller i overskud, og sigter mod at indføre udgiftstilbageholdenhed med henblik herpå. Imidlertid er loven fokuseret på den årlige opstilling og gennemførelse af budgettet og indfører ikke en egentlig fremadrettet mellemfristet budgetramme, hvilket der er behov for.
- (6) Budgetresultatet kan blive værre end forventet i programmet. Trods den meget forsigtige forventning i programmet med hensyn til den nominelle og reale vækst i produktionen fra og med 2008 synes forventningen til stigningen i indtægterne at være sat meget højt: selv med et mere gunstigt scenario for makroøkonomisk vækst synes indtægtsprognosen optimistisk, især under hensyntagen til virkningen af yderligere nedsættelser af den direkte beskatning og tiltroen til forbedret skatteopkrævning. Programmet gør ikke i tilstrækkelig grad rede for den betydelige stigning i forholdet mellem ikke-skattemæssige indtægter og BNP, der til dels har relation til EU-midler, og de forventede resultater af

⁽¹⁾ Engangsforanstaltningen vedrører kompensation for delvis manglende udbetaling af pensioner i 1995-2002 som følge af en afgørelse truffet af forvaltningsdomstolen og blev vedtaget af regeringen i november 2007. Beslutningen blev truffet efter skæringsdatoen for Kommissionens tjenestegrenes prognoser i efteråret 2007, og det anslåede resultat for 2007 kan derfor ikke sammenlignes med prognosen i programmet.

⁽²⁾ EUT C 71 af 28.3.2007, s. 19.

forbedret skatteopkrævning forekommer optimistiske. Endvidere indebærer de mange udgiftsførgende foranstaltninger og behovet for en styrkelse af den mellemfristede ramme for planlægning og kontrol af de offentlige finanser en risiko for, at udgifterne vil fortsætte med at overstige tidligere fastsatte lofter. Hvis den økonomiske afdæmpning viser sig at være alvorlig eller langvarig og medfører et drastisk fald i indtægtsvæksten, vil dette lægge et større pres på budgettet.

- (7) I lyset af denne risikovurdering forekommer budgetstillingen i programmet at være utilstrækkelig til at sikre, at den mellemfristede budgetmålsætning opfyldes i 2009, således som det er planlagt i programmet. Der kan navnlig indtræde en forværring af den strukturelle saldo i 2008 som følge af de planlagte indtægtsnedsættende og udgiftsførgende foranstaltninger, men Litauen, som i øjeblikket oplever kraftig vækst, bør tilstræbe at nå op over målet på 0,5 % af BNP hvad angår den årlige strukturelle forbedring. Det i programmet forudsete tempo for justeringen i retning mod den mellemfristede målsætning bør derfor styrkes, især i 2008, for at blive i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. Efter den forventede opfyldelse af den mellemfristede budgetmålsætning er den finanspolitiske linje, der er angivet i programmet, også i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. I betragtning af det vedvarende eksterne og interne pres vil en strammere finanspolitik end den i øjeblikket planlagte være på sin plads.
- (8) Litauen synes ikke at stå i nogen særlig risikofyldt situation hvad angår holdbarheden i de offentlige finanser. Den langsigtede budgetvirkning af befolkningens aldring er mindre end gennemsnittet for EU, idet der vil være en begrænset stigning i pensionsudgifterne i de kommende årtier, bl.a. som følge af de allerede vedtagne pensionsreformer. Det nuværende niveau for bruttogælden er meget lavt, og den oprindelige budgetstilling som forudset i programmet, der er bedre en budgetstillingen i det tidligere program, vil bidrage til at begrænse risikofaktorerne for de offentlige finansers langsigtede holdbarhed.
- (9) Konvergensprogrammet synes i nogen grad at være i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. De foranstaltninger vedrørende de offentlige finanser, der lægges op til i konvergensprogrammet, synes at være i overensstemmelse med foranstaltningerne i det nationale reformprogram. De igangværende pensions-, sundheds- og skattereformer fremhæves særligt i begge programmer. Oplysningerne i begge programmer om de direkte budgetomkostninger i forbindelse med reformerne af sundheds- og uddannelsessektorerne er utilstrækkelige, medens konvergensprogrammet indeholder mere detaljerede oplysninger om andre reformområder. Der savnes imidlertid en kvalitativ vurdering af den samlede virkning af det nationale reformprogram inden for rammerne af den mellemfristede finanspolitiske strategi.
- (10) Programmets budgetstrategi er delvis i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, der er inkluderet i de integrerede retningslinjer med hensyn til budgetpolitik, som er udstukket i forbindelse med Lissabonstrategien. Den planlagte finanspolitiske linje bidrager imidlertid ikke tilstrækkeligt til forbedring af den makroøkonomiske stabilitet og kontrollen med inflationspresset.
- (11) Ved sin indtræden i ERM II afgav Litauen en række tilsagn med hensyn til finanspolitik, den finansielle sektor og strukturpolitikkerne. Ser man på fremskridtene i retning mod at indfri disse tilsagn, har myndighederne ikke i tilstrækkelig grad strammet den finanspolitiske linje, og selv om der er truffet foranstaltninger for at forbedre udlåns kvaliteten, har indsatsen for at begrænse kreditvæksten været begrænset. Trods den hastige økonomiske vækst i de seneste år har regeringen ikke opnået balance på budgettet, budgetmålene har været uambitiøse og uventede ekstraindtægter er generelt blevet brugt. Den mellemfristede budgetstrategi må styrkes. Med henblik på at bremse kreditvæksten er der opretholdt høje krav til reserver, der har fortsat været en effektiv finansiell overvågning, og kravene til tvungne reserver er blevet udvidet; imidlertid har den direkte virkning heraf været begrænset. De inflationsbekæmpende initiativer, som regeringen annoncerede i marts og december 2007, var skridt i den rigtige retning, men har hidtil kun ført til få konkrete foranstaltninger og har haft en begrænset virkning på inflationen. En række strukturelle reformer er i gang, men der kræves yderligere bestræbelser inden for uddannelse og på arbejdsmarkedet og for at tiltrække investeringer.
- (12) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet alle obligatoriske data og de fleste fakultative data ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Bl.a. mangler der data om delkomponenter af stock-flow-tilpasningen, overslag over bidrag til potentiel vækst og en række data om langsiget holdbarhed.

Den samlede konklusion er, at programmet tager sigte på at tackle Litauens makroøkonomiske ubalancer ved at stramme finanspolitikken. Budgetmålene synes imidlertid beskedne i lyset af den nuværende høje økonomiske vækst. Programmet forudser ikke umiddelbar handling men først en tilpasning senere, så den mellemfristede målsætning først opfyldes i 2009. Der er risiko for, at budgetmålene ikke nås, da konsolideringen ikke understøttes tilstrækkeligt af annoncerede foranstaltninger, og det er samtidig nødvendigt at styrke de bindende mellemfristede rammer. Indtægtsprognoserne forekommer optimistiske i betragtning af de yderligere planlagte nedsættelser af den direkte skat og en tiltro til en forbedret skatteopkrævning, hvilket kun delvis opvejes af det forsigtige makroøkonomiske scenario. En betydelig strammere finanspolitik end forudset i programmet og yderligere strukturelle foranstaltninger er nødvendige for at modstå det stigende inflationspres, bevare konkurrenceevnen og fjerne de resterende flaskehalse på arbejdsmarkedet, hvilket også er nødvendigt for at sikre en bæredygtig genoprettelse. Med hensyn til den langsigtede holdbarhed i de offentlige finanser i Litauen er risikoen fortsat lav.

På baggrund af ovenstående vurdering og behovet for at sikre en holdbar konvergens og en gnidningsløs deltagelse i ERM II opfordres Litauen til at begrænse overophedningspresset ved at:

- i) tilstræbe væsentlig bedre budgetresultater i og efter 2008 end forudset i programmet, især ved at begrænse væksten i udgifterne, undlade at bruge uforudsete ekstraindtægter og styrke de mellemfristede udgiftslofters bindende karakter
- ii) tackle inflationspresset, bl.a. ved at fremme en lønfastsættelse på linje med den samlede produktivitetsfremgang og vedtage strukturelle foranstaltninger, som kan fjerne flaskehalsene på arbejdsmarkedet.

Litauen opfordres desuden til at sikre en bedre overholdelse af de frister for anmeldelse af stabilitets- og konvergensprogrammerne, som er fastsat i adfærdskodeksen.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	KP dec. 2007	7,7	9,8	5,3	4,5	5,2
	KOM nov. 2007	7,7	8,5	7,5	6,3	—
	KP dec. 2006	7,8	6,3	5,3	4,5	—
HICP-inflation (%)	KP dec. 2007	3,8	5,8	6,5	5,1	3,6
	KOM nov. 2007	3,8	5,6	6,5	5,2	—
	KP dec. 2006	3,9	4,7	3,4	3,1	—
Outputgab (1) (% af potentielt BNP)	KP dec. 2007	1,7	3,3	1,5	- 0,4	- 1,3
	KOM nov. 2007 (2)	1,0	1,0	0,4	- 0,6	—
	KP dec. 2006	2,4	1,6	0,1	- 1,9	—
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	KP dec. 2007	- 9,5	- 12,5	- 12,7	- 14,5	- 15,4
	KOM nov. 2007	- 8,9	- 12,5	- 12,9	- 13,0	—
	KP dec. 2006	- 6,6	- 7,5	- 7,0	—	—
Offentlig saldo (% af BNP)	KP dec. 2007	- 0,6	- 0,9	- 0,5	0,2	0,8
	KOM nov. 2007	- 0,6	- 0,9	- 1,4	- 0,8	—
	KP dec. 2006	- 1,2	- 0,9	- 0,5	0,0	—

		2006	2007	2008	2009	2010
Primær saldo (% af BNP)	KP dec. 2007	0,2	- 0,1	0,3	0,9	1,4
	KOM nov. 2007	0,2	0,0	- 0,5	0,2	—
	KP dec. 2006	- 0,4	0,0	0,4	0,8	—
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	KP dec. 2007	- 1,0	- 1,8	- 0,9	0,3	1,1
	KOM nov. 2007	- 0,8	- 1,2	- 1,5	- 0,6	—
	KP dec. 2006	- 1,8	- 1,3	- 0,5	0,5	—
Strukturel saldo ⁽²⁾ (% af BNP)	KP dec. 2007	- 1,0	- 1,2	- 0,9	0,3	1,1
	KOM nov. 2007	- 0,8	- 1,2	- 1,5	- 0,6	—
	KP dec. 2006	- 1,8	- 1,3	- 0,5	0,5	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	KP dec. 2007	18,2	17,6	17,2	15,0	14,0
	KOM nov. 2007	18,2	17,7	17,2	16,1	—
	KP dec. 2006	18,4	19,2	19,0	17,7	—

Bemærkninger:

(¹) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som omregnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.

(²) Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 7,9 %, 8,4 %, 8,2 % og 7,4 % i perioden 2006-2009.

(³) Konjunkturkorrigeret saldo, ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger repræsenterer 0,6 % af BNP i 2007 (underskudsforøgende) i henhold til det seneste program. Beslutningen herom blev truffet efter skæringsdatoen for prognoserne i efteråret 2007 og indgår derfor ikke i Kommissionens tjenestegrenes efterårsprognose.

Kilde:

Konvergensprogram (KP); økonomiske prognoser fra efteråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM); beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Den Tjekkiske Republiks opdaterede konvergensprogram, 2007-2010

(2008/C 74/06)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Den Tjekkiske Republiks opdaterede konvergensprogram, der dækker perioden 2007-2010.
- (2) Den Tjekkiske Republik oplever en periode med høj vækst, som forventes at tage af på mellemlang sigt. Det seneste stærke fald i arbejdsløsheden skyldes hovedsagelig konjunkturbestemte faktorer. Der ser stadig ud til at være strukturelle stivheder på arbejdsmarkedet, således som det fremgår af det store antal ledige job, den manglende overensstemmelse mellem efterspurgte og udbudte kvalifikationer og de regionale skævheder i arbejdsløsheden, som må tackles ved hjælp af den fremtidige beskæftigelsespolitik.

Det stabiliseringsprogram, der blev vedtaget i 2007, ser ud til at være et skridt i den rigtige retning, men der vil være behov for yderligere foranstaltninger for at fortsætte den finanspolitiske konsolidering. Der består især fortsat risici med hensyn til de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt som følge af den aldrende befolkning og pensions- og sundhedssystemernes nuværende tilstand. En rigtigt udformet pensionsreform kan også have en positiv indvirkning på den potentielle vækst. Selv om der tages hensyn til de gode resultater, Den Tjekkiske Republik har nået indtil nu, vil inflationspresset stige som følge af stigninger i den indirekte beskatning og stigende internationale råvarepriser.

- (3) Det anslås i konvergensprogrammet, at væksten i BNP vil ligge på omkring 6 % i 2007 og falde til omkring 5 % i resten af programperioden. Vurderet på baggrund af de aktuelle oplysninger ⁽²⁾ forekommer dette scenario at være baseret på plausible antagelser. I Kommissionens prognose fra efteråret 2007 forventes væksten i det private forbrug fortsat at være stærk på baggrund af høje lønstigninger i den private sektor og stigende beskæftigelse, mens den vil falde fra det høje niveau i 2007 i forbindelse med regeringens planlagte finanspolitiske konsolidering. Både konvergensprogrammet og Kommissionens efterårsprognose forventer en stærk stigning i inflationen i 2008 som følge af stigninger i den indirekte beskatning og stigende råvarepriser, som kan få indvirkning på den nominelle konvergens.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i dette dokument, findes på følgende websted:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Vurderingen tager især hensyn til Kommissionens efterårsprognoser og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram.

- (4) For 2007 anslås det offentlige underskud i Kommissionens efterårsprognose og i konvergensprogrammet til 3,4 % af BNP, hvilket er 0,6 procentpoint under det mål, der blev sat i den forrige opdatering. De seneste oplysninger om budgetgennemførelsen viser imidlertid, at 2007-resultatet kan blive betydeligt bedre end forudset i det nuværende program: De seneste oplysninger tyder på, at det samlede underskud i 2007 kan blive på omkring 2 % af BNP. Det lavere anslåede budgetresultat skyldes hovedsagelig basiseffekten af en højere indtægtskvote i 2006 end forventet i det forrige konvergensprogram samt en vis udgiftstilbageholdenhed i 2007 og en dynamisk vækst i indtægterne som følge af en stærkere vækst i det nominelle BNP end forventet. Et lavere underskud i 2007 i forhold til budgetresultatet i 2006 er i overensstemmelse med opfordringen i Rådets udtalelse af 10. juli 2007 om den forrige opdatering af konvergensprogrammet ⁽¹⁾ til at begrænse budgetforværingen i 2007.
- (5) Det vigtigste mål for budgetstrategien i programmet er at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud i 2008 og derefter fortsætte konsolideringen i retning af opfyldelse af den mellemfristede budgetmålsætning, som er et strukturelt underskud på 1 % af BNP, i 2012. Det offentlige underskud forventes at falde fra 3,4 % af BNP i 2007 til 2,9 % af BNP i 2008, 2,6 % af BNP i 2009 og 2,3 % af BNP i 2010. Det primære underskud følger en lignende kurs, idet det indsnævres fra 2,3 % af BNP i 2007 til 1,1 % af BNP i 2010. Konsolideringen vil hovedsagelig være udgiftsdrevet. Det forventede fald i indtægtskvoten (som delvis skyldes indførelsen af en enkelt skattesats i 2008) vil blive mere end opvejet af et fald i udgiftskvoten. Sidstnævnte er forholdsvis bredt baseret, men påvirker især de sociale ydelser; de offentlige investeringer er den eneste udgiftskategori, som efter planen vil stige som andel af BNP. På grundlag af det bedre end forventede resultat i 2006 er målene for de offentlige finanser forbedret i forhold til målene i det forrige konvergensprogram. Det seneste overslag, som viser et lavere samlet underskud i 2007, tyder på, at disse mål skulle kunne nås uden problemer.
- (6) Resultatet for 2008 kunne være bedre end forventet, mens risiciene for budgetresultaterne er neutrale fra 2009 og derefter. På den ene side har Den Tjekkiske Republik traditionelt opnået underskud, der er lavere end planlagt, og det seneste overslag for 2007 er betydeligt bedre end planlagt i programmet, hvilket kan betyde en positiv basiseffekt i 2008. Selv om der sker et stort antal skattemæssige ændringer, hvilket gør det vanskeligt at opstille forudsigelser, forekommer programmets skattemæssige overslag forsigtige. På den anden side forudsætter den tilstræbte konsolidering en betydelig udgiftstilbageholdenhed, herunder løntilbageholdenhed i den offentlige sektor og nedskæringer i antallet af offentligt ansatte, mens udgiftslofterne er blevet overskredet i de foregående år. Der er endnu ikke udarbejdet passende konsolideringsforanstaltninger efter 2008:
- (7) I lyset af denne risikovurdering, navnlig på baggrund af det bedre end forventede resultat i 2007, synes budgetstillingen i programmet at være forenelig med en varig korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2008 som henstillet af Rådet. Dette afhænger af fortsat udgiftstilbageholdenhed og nøje overvågning af den finanspolitiske virkning af skattereformerne i stabiliseringsprogrammet. Inden for programperioden vil der imidlertid ikke blive nået en tilstrækkelig sikkerhedsmargin mod en overskridelse af underskudstærsklen på 3 % af BNP under normale makroøkonomiske udsving. I årene efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud bør tempoet i tilpasningen i retning af den mellemfristede målsætning, der fremgår af programmet, styrkes og understøttes med foranstaltninger for at være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. Selv om Den Tjekkiske Republik har oplevet en periode med stærk vækst, indebærer budgetmålet for 2010 således, at der skal ske en betydelig tilpasning i 2011-2012 for at nå den mellemfristede målsætning senest i 2012.
- (8) Den Tjekkiske Republik ser ud til at stå over for en høj risiko med hensyn til holdbarheden af de offentlige finanser. Den oprindelige budgetstilling i programmet er ikke tilstrækkelig høj til at stabilisere gældskvoten på lang sigt. Den langsigtede budgetvirkning af befolkningens aldring ligger et godt stykke over EU-gennemsnittet og påvirkes bl.a. af en betydelig stigning i pensionsudgifterne som en andel af BNP samt en stor stigning i sundhedsudgifterne. Gennemførelse af strukturreformforanstaltninger på bl.a. pensions- og sundhedsområdet med det formål at dæmme op for den store stigning i de aldersrelaterede udgifter vil bidrage til at reducere risiciene for de offentlige finansers holdbarhed. Selv om de indledende skridt er taget til at reformere sundhedssystemet, mangler der stadig en fast tidsplan for reformen af pensionssystemet.

⁽¹⁾ EUT C 204 af 1.9.2007, s. 1.

- (9) Konvergensprogrammet ser ud til at være nogenlunde i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. Det nationale reformprogram indeholder en række foranstaltninger, der er truffet med det formål at forbedre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt, øge omfanget og kvaliteten af uddannelse og forskning og gøre det mere attraktivt at være i beskæftigelse. Mens konvergensprogrammet ikke indeholder systematiske oplysninger om de direkte budgetomkostninger ved de vigtigste reformer, der er planlagt i det nationale reformprogram, synes programmets budgetfremskrivninger at tage hensyn til de virkninger, som reformerne i gennemførelsesrapporten om det nationale reformprogram har på de offentlige finanser.
- (10) Programmets budgetstrategi er delvis i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, som indgår i de integrerede retningslinjer for budgetpolitikken, der blev udstedt inden for rammerne af Lissabonstrategien som følge af de begrænsede foranstaltninger med hensyn til reform af pensions- og sundhedssystemet.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet alle de obligatoriske data og de fleste fakultative data (!).

Den samlede konklusion er, at programmet er foreneligt med en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2008 på betingelse af fortsat udgiftstilbageholdenhed og nøje overvågning af den finanspolitiske virkning af skatteforanstaltningerne i stabiliseringspakken. Som følge af de positive makroøkonomiske udsigter og et budgetresultat i 2007, som sandsynligvis bliver bedre end forventet i programmet, kan der være tilstrækkelig plads til at bringe 2008-underskuddet ned under referenceværdien på 3 % af BNP med en større margen og til derefter at nå en større finanspolitisk konsolidering end den oprindeligt tilstræbte. De vigtigste risici består i, at nedskæringer i beskæftigelsen i den offentlige sektor er nødvendige, og hænger sammen med, at der endnu ikke er udarbejdet yderligere konsolideringsforanstaltninger for tiden efter 2008. Den Tjekkiske Republik står fortsat over for en høj risiko med hensyn til de offentlige finansers holdbarhed, også selv om de første skridt til en reform af sundhedsvæsenet er taget.

På baggrund af ovenstående vurdering og ligeledes i betragtning af henstillingen efter artikel 104, stk. 7, af 10. oktober 2007 og som følge af behovet for at sikre en holdbar konvergens opfordres Den Tjekkiske Republik til at:

- i) udnytte budgetresultatet for 2007, der sandsynligvis bliver bedre end forventet, til at bringe 2008-underskuddet ned under referenceværdien på 3 % af BNP med en større margen ved fortsat at udvise udgiftstilbageholdenhed
- ii) udnytte den høje vækstrate i økonomien til at styrke tempoet i tilpasningen med henblik på hurtigst muligt at opbygge en sikkerhedsmargen mod overskridelse af referenceværdien og fremskynde opfyldelsen af den mellemfristede budgetmålsætning
- iii) i betragtning af den forventede stigning i de aldersrelaterede udgifter forbedre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt ved at gennemføre de nødvendige pensions- og sundhedsreformer.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (%-ændring)	KP nov. 2007	6,4	5,9	5,0	5,1	5,3
	KOM nov. 2007	6,4	5,8	5,0	4,9	—
	KP marts 2007	6,0	4,9	4,8	4,8	—
HICP-inflation (%)	KP nov. 2007	2,1	2,4	3,9	2,3	2,1
	KOM nov. 2007	2,1	3,0	3,8	3,2	—
	KP marts 2007	2,4	2,6	2,5	2,5	—

(!) Oplysninger om COFOG for 2010 foreligger ikke.

		2006	2007	2008	2009	2010
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	KP nov. 2007	0,9	1,8	1,4	0,7	0,5
	KOM nov. 2007 ⁽²⁾	1,1	2,1	2,1	1,4	—
	KP marts 2007	0,9	1,1	1,0	1,0	—
Nettolångivning/-låntagning i forhold til resten af verden (% af BNP)	KP nov. 2007	- 2,7	- 2,4	- 1,6	- 0,4	1,5
	KOM nov. 2007	- 2,7	- 2,5	- 2,1	- 1,9	—
	KP marts 2007	- 2,8	- 1,4	0,2	1,1	—
Offentlig saldo (% af BNP)	KP nov. 2007	- 2,9	- 3,4	- 2,9	- 2,6	- 2,3
	KOM nov. 2007	- 2,9	- 3,4	- 2,8	- 2,7	—
	KP marts 2007	- 3,5	- 4,0	- 3,5	- 3,2	—
Primær saldo (% af BNP)	KP nov. 2007	- 1,8	- 2,3	- 1,7	- 1,3	- 1,1
	KOM nov. 2007	- 1,8	- 2,3	- 1,8	- 1,7	—
	KP marts 2007	- 2,4	- 2,6	- 2,0	- 1,6	—
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	KP nov. 2007	- 3,3	- 4,1	- 3,4	- 2,8	- 2,5
	KOM nov. 2007	- 3,3	- 4,1	- 3,6	- 3,2	—
	KP marts 2007	- 3,9	- 4,4	- 3,9	- 3,5	—
Strukturel saldo ⁽³⁾ (% af BNP)	KP nov. 2007	- 3,1	- 4,1	- 3,4	- 2,8	- 2,5
	KOM nov. 2007	- 3,3	- 4,1	- 3,6	- 3,2	—
	KP marts 2007	- 3,9	- 4,4	- 3,9	- 3,5	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	KP nov. 2007	30,1	30,4	30,3	30,2	30,0
	KOM nov. 2007	30,1	30,2	30,3	30,5	—
	KP marts 2007	30,6	30,5	31,3	32,2	—

Anm.:

(¹) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmerne.

(²) Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 4,5 %, 4,7 %, 5,0 % og 5,6 % i perioden 2006-2009.

(³) Konjunkturkorrigeret saldo uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger i konvergensprogrammet fra november 2007 udgør 0,2 % af BNP i år 2006, underskudsforøgende. Der er ingen engangsforanstaltninger i Kommissionens efterårsprognose.

Kilde:

Konvergensprogram (KP); økonomiske prognoser fra efteråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM); beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Maltas stabilitetsprogram, 2007-2010

(2008/C 74/07)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 2,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen,

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Maltas første stabilitetsprogram, der dækker perioden 2007-2010.
- (2) Den 1. januar 2008 blev Malta medlem af euroområdet og havde på det tidspunkt en vækst i BNP, der havde udviklet sig positivt siden 2004. De svage økonomiske resultater i begyndelsen af dette årti skyldtes delvis eksterne faktorer, som Malta er særlig udsat for, da landet er en lille, åben økonomi og er afhængigt af sektorer som turisme og elektronikindustri, der har vist sig ustabile.

Interne strukturelle svagheder har også bidraget til den langsomme vækst i BNP. Produktiviteten faldt i gennemsnit med ca. 1 % om året mellem 2001 og 2003. Desuden førte den voldsomme stigning i lønningerne til en stærk stigning i enhedsarbejdsomkostningerne og som følge heraf til tab af konkurrenceevne over for udlandet. Siden 2004 har økonomien klaret sig bedre, hovedsagelig som følge af gunstige konjunkturer, men også på grund af løntilbageholdenhed og et opsving i produktiviteten. På det finanspolitiske område fulgte medlemskabet af euroområdet efter en periode med betydelig konsolidering — gælden udtrykt som procent af BNP havde været faldende siden 2005 — samt fremskridt i retning af lavere inflation. I denne nye sammenhæng udgør en udvidelse af råderummet for finanspolitikken, som kan opnås ved at videreføre den budgetmæssige konsolidering og gennem udgiftsreformer, nemlig inden for de hurtigt stigende sundhedsudgifter, en udfordring for Maltas evne til at tilpasse sig asymmetriske forstyrrelser. Sådanne udgiftsreformer vil endvidere forbedre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt samt give mulighed for en omdirigering af udgifter til vækstfremmende kategorier og dermed bidrage til at øge produktiviteten. Højere produktivitet vil sammen med fortsat løntilbageholdenhed kunne bidrage til at øge konkurrenceevnen — endnu en udfordring, som den maltesiske økonomi står over for, navnlig på baggrund af medlemskabet af euroområdet.

- (3) I henhold til det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes det reale BNP at vokse med 3,5 % i 2007, at svækkes i 2008 og derefter stige til 3,4 % inden udgangen af programperioden. Vurderet på baggrund af de aktuelle oplysninger ⁽²⁾ forekommer dette scenario at være baseret på plausible vækstantagelser for 2007. For perioden 2008-2010 synes fremskrivningerne for væksten i BNP at være gunstige, hovedsagelig som følge af det store bidrag fra eksporten, der fremskrives i programperiodens yderår. Den deraf følgende forbedring af den eksterne vare- og tjenestebalance på 3,3 procentpoint af BNP senest i 2010, der fremskrives i programmet, synes at være optimistisk.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Vurderingen tager især hensyn til Kommissionens efterårsprognose og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram.

Programmets inflationsfremskrivninger forekommer realistiske og er i overensstemmelse med Kommissionens prognose fra efteråret 2007. Muligheden for yderligere stigninger i lønningerne i den offentlige sektor, som kan resultere i samlede lønstigninger, der langt overstiger produktivitetsevnerne, kan imidlertid medføre en mindre positiv udvikling i Maltas konkurrenceevne end angivet i stabilitetsprogrammet.

- (4) For 2007 anslås det offentlige underskud til 1,8 % af BNP i Kommissionens prognose fra efteråret 2007 og til 1,6 % i stabilitetsprogrammet i forhold til et mål på 2,3 % af BNP i den sidste opdatering af konvergensprogrammet. Uden engangsforanstaltninger (hovedsagelig bestående af salg af jord, der traditionelt registreres som negative udgifter) er underskudsresultatet for 2007 imidlertid stort set i overensstemmelse med målet i konvergensprogrammet fra 2006 til trods for en gunstig basiseffekt fra 2006. Indtægtskvoten ligger betydeligt under forventningerne hovedsagelig som følge af en lavere end forventet absorbering af EU-midler. Som følge deraf er udgiftskvoten for 2007 også lavere end planlagt i konvergensprogrammet fra 2006. Eftersom den strukturelle tilpasning i 2007 nu synes at ligge under 0,5 procentpoint af BNP i forhold til ca. 1 procentpoint som planlagt i den sidste opdatering af konvergensprogrammet, er budgetgennemførelsen ikke i overensstemmelse med opfordringen i Rådets udtalelse af 27. februar 2007 om det forrige program ⁽¹⁾ til »fortsat at gøre tilfredsstillende fremskridt i retning af den mellemfristede målsætning som foreskrevet i programmet«.
- (5) Ligesom i den sidste opdatering af konvergensprogrammet er det vigtigste budgetmål, der er beskrevet i stabilitetsprogrammet, at videreføre den finanspolitiske konsolidering igennem programperioden med det overordnede mål at nå den mellemfristede budgetmålsætning om en afbalanceret stilling i strukturelle termer (dvs. konjunkturkorrigeret uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) senest i 2010. Den offentlige saldo vil efter planen blive forbedret fra et underskud på 1,6 % af BNP i 2007 til et overskud på 0,9 % af BNP senest i 2010. Med det fremskrevne fald i rentebyrden forventes det primære overskud at stige til 3,8 % af BNP senest i 2010. Den strukturelle saldo ventes forbedret med 2 procentpoint af BNP i perioden 2007-2010. Den nominelle tilpasning skal nås gennem et fald i den primære udgiftskvotepå over 3,5 procentpoint af BNP, hvilket mere end opvejer et fald i indtægtskvoten på 1,5 procentpoint af BNP. Der vil i mindre udstrækning end i de seneste år blive grebet til underskudsformindskende engangsforanstaltninger. Udgiftstilbageholdenheden er forholdsvis generel med særlig vægt på aflønning af ansatte. Det markante fald i de indirekte skatter som andel af BNP i yderårene forklares ikke i programmet, mens det antages, at omkostningerne ved 2008-ændringerne i personskattesystemet mere end dækkes af højere indtægter fra andre direkte skatter. På baggrund af et stort set uændret makroøkonomisk scenarior er budgetmålene for 2008 og 2009 i stabilitetsprogrammet mindre ambitiøse end i 2006-opdateringen — ca. 0,25 procentpoint af BNP — hvilket afspejler en mindre tilpasningsindsats i 2008. Den offentlige bruttogæld, der anslås at falde til ca. 63 % af BNP i 2007, hvilket stadig er over traktatens referenceværdi på 60 % af BNP, forventes at falde yderligere med næsten 10 procentpoint igennem programperioden.
- (6) Budgetresultaterne kunne blive værre end fremskrevet i programmet. Antagelsen om, at ændringerne i personskattesystemet vil blive dækket af andre, typisk svingende indtægtsposter, såsom kapitalindkomstskat og udbytteskat, udgør en risiko for 2008. Der kan også ske et udgiftsskred i forbindelse med f.eks. beslutningen om at subsidiere priserne på forsyningsydelser uden kompenserende foranstaltninger.

Desuden kan store lønstigninger til ansatte i sundhedssektoren udløse lignende krav i resten af den offentlige sektor. I 2009 og 2010 kunne resultaterne blive værre end forventet som følge af det gunstige makroøkonomiske scenarior, der ligger til grund for programmets fremskrivninger (selv om skattefremskrivningerne for disse år synes forsigtige og antager, at der ikke er planlagt nogen diskretionære skattesænkninger), og også som følge af manglen på oplysninger om foranstaltninger, der understøtter konsolideringsprocessen, navnlig for så vidt angår den planlagte fortsatte tilbageholdenheden inden for de offentlige lønninger. I betragtning af disse negative risici for budgetmålene vil

⁽¹⁾ EUT C 72 af 29.3.2007, s. 9.

udviklingen i gældskvoten sandsynligvis være mindre gunstig end fremskrevet i programmet, især efter 2008. Til gengæld har udgiftskvoten i de seneste år konstant været lavere end planlagt i programmerne. Endvidere har Malta gode erfaringer med at nå sine mål for det offentlige underskud, og resultaterne har normalt været bedre end planlagt.

- (7) I lyset af denne risikovurdering er budgetstillingen i programmet muligvis ikke tilstrækkelig til at sikre, at den mellemfristede budgetmålsætning opfyldes senest i 2010 som planlagt i programmet. Fra 2008 skulle der imidlertid være en tilstrækkelig sikkerhedsmargen mod en overskridelse af referenceværdien på 3 % af BNP under normale makroøkonomiske udsving. Den planlagte konsolidering er i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpacten, som foreskriver en årlig forbedring i den strukturelle saldo på 0,5 % af BNP som benchmark og en større indsats, forudsat at Malta fortsat oplever økonomisk fremgang. I betragtning af ovenstående risici bør det tempo i tilpasningen i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, der er angivet i programmet, imidlertid støttes med foranstaltninger, navnlig i årene 2009 og 2010. På baggrund af ovennævnte risici for gældsframskrivningerne ser gældskvoten endelig ud til at falde tilstrækkeligt i retning af referenceværdien igennem programperioden og vil ligge under den i 2009.
- (8) Malta ser ud til at stå over for en mellemhøj risiko for så vidt angår de offentlige finansers holdbarhed. Den langsigtede budgetmæssige virkning af befolkningens aldring ligger betydeligt under EU-gennemsnittet, idet pensionsudgifterne som andel af BNP er faldende på lang sigt. Pensionsreformen fra 2006, som både tager sigte på at hæve pensionsalderen og øge pensionernes størrelse, vil dog formentlig medføre højere udgifter på længere sigt. Bruttogældens nuværende niveau ligger desuden stadig over traktatens referenceværdi. Budgetstillingen i 2007 som anslået i programmet, som er bedre end udgangsstillingen i det forrige program, bidrager til at opveje de fremskrevne langsigtede budgetvirkninger af en aldrende befolkning. En forbedring af budgetstillingen, herunder ved at forbedre effektiviteten og fleksibiliteten af de offentlige udgifter — ligesom inden for de hurtigt stigende sundhedsudgifter, der også er påvirket af konsekvenserne af aldringen — vil bidrage til at reducere risiciene for de offentlige finansers holdbarhed.
- (9) Stabilitetsprogrammet synes i en vis grad at være i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram. Især programmets budgetframskrivninger tager hensyn til virkningerne for de offentlige finanser af de foranstaltninger, der er skitseret i det nationale reformprogram. De foranstaltninger vedrørende de offentlige finanser, der er planlagt i stabilitetsprogrammet, ser ud til at være i overensstemmelse med de foranstaltninger, der er planlagt i det nationale reformprogram. Især den vigtigste foranstaltning, der præsenteres i stabilitetsprogrammet, dvs. en yderligere revision af personskattesystemet, er i overensstemmelse med det nationale reformprogram. Sundhedsreformen — et centralt område inden for de offentlige finanser, som er anført i det nationale reformprogram — behandles imidlertid ikke i stabilitetsprogrammet. Programmet angiver desuden ikke tydeligt, hvordan udgifterne vil blive viderekaliseret til væksthæmmende kategorier, især i de ydre år af programperioden.
- (10) Budgetstrategien i programmet er delvis i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, som udgør en del af de integrerede retningslinjer, og retningslinjerne for euroområdet medlemsstater på det budgetpolitiske område, som er udstedt inden for rammerne af Lissabon-strategien. Programmet planlægger især ikke et tilstrækkeligt fremskridt med hensyn til reformen af sundhedssektoren, således som Rådet opfordrede til i sin henstilling.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, har programmet visse huller i både de obligatoriske og de fakultative data ⁽¹⁾.

Den samlede konklusion er, at stabilitetsprogrammet forventer yderligere fremskridt i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, som efter planen skal nås senest i 2010 ved hjælp af udgiftstilbageholdenhed på baggrund af vedvarende økonomisk vækst. Den offentlige gæld skal efter planen reduceres i et tilfredsstillende tempo og forventes at falde til under referenceværdien på 60 % af BNP senest i 2009. Opfyldelsen af budgetmålene er imidlertid forbundet med risici som følge af afhængigheden af svingende skatteindtægter i 2008, omfanget af den planlagte udgiftstilbageholdenhed, de gunstige makroøkonomiske udsigter efter 2008 og manglen på oplysninger om de underliggende foranstaltninger, navnlig for så vidt angår den planlagte fortsatte tilbageholdenhed inden for de offentlige lønninger. Disse forskellige elementer kan forhindre,

⁽¹⁾ De manglende data omfatter bl.a. bidraget fra arbejdskraft, kapital og samlet faktorproduktivitet til den potentielle vækst i BNP, analysen af stock-flow-tilpasninger for staten og en række punkter i fremskrivningerne for de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt.

at den mellemfristede budgetmålsætning nås senest i 2010 som planlagt. Skulle det endvidere ikke lykkes at overholde den planlagte løntilbageholdenhed i den offentlige sektor, kan dette smitte af på den private sektor, hvilket kan bringe Maltas konkurrenceevne inden for euroområdet i fare. Hvad angår holdbarheden af de offentlige finanser på lang sigt, står Malta over for en mellemhøj risiko.

På baggrund af ovennævnte vurdering opfordres Malta til at:

- i) fortsætte den finanspolitiske konsolidering som planlagt i programmet med henblik på at nå den mellemfristede budgetmålsætning senest i 2010 og sikre, at gældskvoten reduceres i overensstemmelse hermed ved at præcisere, hvilke foranstaltninger der kan støtte den planlagte konsolidering, især på udgiftssiden
- ii) forbedre effektiviteten og fleksibiliteten af de offentlige udgifter, herunder ved at fremskynde udformningen og gennemførelsen af en omfattende reform af sundhedssektoren.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	SP nov. 2007	3,2	3,5	3,1	3,2	3,4
	KOM nov. 2007	3,2	3,1	2,8	2,9	—
	KP dec. 2006	2,9	3,0	3,1	3,1	—
HICP-inflation (%)	SP nov. 2007	2,6	0,9	2,5	2,3	2,1
	KOM nov. 2007	2,6	0,8	2,5	2,2	—
	KP dec. 2006	3,1	2,2	2,1	2,0	—
Outputgab ⁽¹⁾ (% af potentielt BNP)	SP nov. 2007	- 1,9	- 0,8	- 0,1	0,5	1,9
	KOM nov. 2007 ⁽²⁾	- 1,5	- 0,6	- 0,1	0,5	—
	KP dec. 2006	- 2,1	- 1,3	- 0,3	0,9	—
Nettolångivning/låntagning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP nov. 2007	- 3,7	- 0,5	0,2	3,2	5,5
	KOM nov. 2007	- 3,7	- 0,9	- 0,6	0,0	—
	KP dec. 2006	—	—	—	—	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	- 2,5	- 1,6	- 1,2	- 0,1	0,9
	KOM nov. 2007	- 2,5	- 1,8	- 1,6	- 1,0	—
	KP dec. 2006	- 2,6	- 2,3	- 0,9	0,1	—
Primær saldo (% af BNP)	SP nov. 2007	1,0	1,7	2,0	2,9	3,8
	KOM nov. 2007	1,0	1,5	1,6	2,1	—
	KP dec. 2006	1,1	1,1	2,5	3,2	—

		2006	2007	2008	2009	2010
Konjunkturkorrigeret saldo ⁽¹⁾ (% af BNP)	SP nov. 2007	- 1,8	- 1,3	- 1,2	- 0,3	0,3
	KOM nov. 2007	- 2,0	- 1,6	- 1,5	- 1,2	—
	KP dec. 2006	- 1,8	- 1,8	- 0,8	- 0,2	—
Strukturel saldo ⁽²⁾ (% af BNP)	SP nov. 2007	- 2,5	- 2,1	- 1,4	- 0,5	0,1
	KOM nov. 2007	- 2,7	- 2,3	- 1,7	- 1,2	—
	KP dec. 2006	- 2,9	- 2,0	- 1,0	- 0,4	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP nov. 2007	64,7	62,9	60,0	57,2	53,3
	KOM nov. 2007	64,7	63,1	61,3	59,2	—
	KP dec. 2006	68,3	66,7	63,2	59,4	—

Ann.:

- (1) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på grundlag af oplysningerne i programmerne.
- (2) Baseret på en skønnet potentiel vækst på henholdsvis 2,3 %, 2,2 %, 2,3 % og 2,3 % i perioden 2006-2009.
- (3) Konjunkturkorrigeret saldo uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger udgør 0,7 % af BNP i 2006, 0,8 % i 2007, 0,2 % i 2008, 0,2 % i 2009 og 0,1 % i 2010, alle underskudsformindskende ifølge stabilitetsprogrammet fra 2007, og 0,7 % af BNP i 2006, 0,8 % i 2007, 0,2 % i 2008 og 0 % i 2009, alle underskudsformindskende i Kommissionens efterårsprognose.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP); konvergensprogram (KP); økonomiske prognoser fra efteråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM); beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

RÅDETS UDTALELSE
af 4. marts 2008
om Grækenlands opdaterede stabilitetsprogram, 2007-2010

(2008/C 74/08)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 3,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen, og

efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg —

AFGIVET FØLGENDE UDTALELSE:

- (1) Den 4. marts 2008 gennemgik Rådet Grækenlands opdaterede stabilitetsprogram for perioden 2007-2010 ⁽²⁾.
- (2) I de seneste år har Grækenland udvist høje vækstrater på grundlag af et stærkt privatforbrug og dynamisk investeringsaktivitet, mens beskæftigelsesvæksten har accelereret mærkbart. Der er imidlertid stadigvæk et relativt større inflationsspænd over for resten af euroområdet, hvilket til trods for væsentlig produktivitetsvækst fører til tab af konkurrenceevne.

De store og stigende eksterne ubalancer, der delvis kan forklares med en af de højeste investeringskvoter i EU, som kan påvirke de økonomiske resultater, hvis de fortsætter på mellemlang sigt. På denne baggrund kan finanspolitikken spille en afgørende rolle med stabilisering af økonomien, forbedring af effektiviteten og reducere af risiciene for overophedning og stigende eksterne ubalancer. Der er siden 2004 gjort markante fremskridt med at konsolidere de offentlige finanser på en holdbar måde. På det grundlag er det afgørende at styre de løbende primære udgifter, at forhindre en procyklisk finanspolitik og at øge det offentlige udgiftseffektivitet, hvis man vil sikre den finanspolitiske disciplin yderligere og forbedre de offentlige finanser. Da det offentlige gældsniveau stadig ligger højt, afhænger de offentlige finansers bæredygtighed på lang sigt af, om der kan opnås og opretholdes sunde budgetstillinger, om de igangværende reformer af sundhedssystemet og gennemføres omfattende reformer af pensionssystemerne ⁽³⁾.

- (3) I henhold til det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for programmet, forventes væksten i BNP i faste priser at holde sig på gennemsnitlig ca. 4 % i programperioden. Vurderet på baggrund af de disponible oplysninger ⁽⁴⁾ forekommer dette scenario at være baseret på gunstige vækstantagelser, navnlig i den sidste del af programperioden. Især gælder det, at væksten i det private forbrug og investeringer ifølge stabilitetsprogrammets fremregninger fortsat ligger gunstigt på baggrund af forholdsvis høj beskæftigelsesvækst og en optimistisk vurdering af konsekvenserne af visse gennemførte foranstaltninger, som anden fase af skattereformen, herunder en yderligere reduktion af personskatterne, der blev vedtaget i 2006, investeringsfremmeloven og hurtigere gennemførelse af projekter med deltagelse af både det offentlige og det private.

⁽¹⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1. Forordning ændret ved forordning (EF) nr. 1055/2005 (EUT L 174 af 7.7.2005, s. 1). De dokumenter, der henvises til i denne tekst, findes på følgende websted:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Opdateringen blev forelagt tre uger efter den 1. december, som er den frist, der er fastsat i adfærdskodeksen.

⁽³⁾ Den 15. februar 2008 forelagde den græske premierminister de centrale søjler i den påtænkte pensionsreform på plenarmødet i Parlamentet.

⁽⁴⁾ Vurderingen bygger bl.a. på Kommissionens prognoser fra efteråret 2007 og Kommissionens vurdering af rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen det nationale reformprogram.

Derudover kan udviklingen i lønomkostningerne føre til inflationstryk på trods af løntilbageholdenheden i den offentlige sektor, mens konkurrenceevnen kan falde mere end forudset i programmet. Ifølge de seneste oplysninger kan der komme risikoelementer, der presser inflationsfremskrivningen i opadgående retning.

- (4) I programmet er det offentlige underskud for 2007 anslået til at stige til 2,7 % af BNP i (i forhold til 2,5 % i 2006) sammenlignet med underskuds målet på 2,2 % af BNP i den forudgående opdatering ⁽¹⁾. Denne afvigelse på 0,5 procentpoint af BNP afspejler ud over en lille negativ basiseffekt også en udgiftsoverskridelse på omkring 0,25 procentpoint af BNP og et underskudsforøgende nettoresultat af engangsforanstaltninger på 0,3 procentpoint af BNP ⁽²⁾. Det endelige underskud er i prognosen fra Kommissionens tjenestegrene fra 2007 sat til 2,9 % af BNP, hvilket er 0,25 procentpoint højere end i programmet og er baseret på en forsigtigere vurdering af skatteindtægterne. Den forventede mindskning af det strukturelle offentlige underskud (dvs. det konjunkturkorrigerede underskud minus engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger) med ca. 0,5 procentpoint af BNP i 2007, modsvarer delvis opfordringen i Rådets udtalelse af 27. februar 2007 om den foregående opdatering ⁽³⁾, som var at »styrke tilpasningen i retning af den mellemfristede målsætning«. Rådet noterer sig, at gennemførelsen af 2007-budgettet heller ikke i fuld overensstemmelse med eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007.
- (5) Formålet med den budgetstrategi, der er skitseret i programmet, er at øge den finanspolitiske konsolidering i retning af den mellemfristede strategi med en balanceret budgetstilling i strukturelle termer, ved at det strukturelle underskud mindskes med over 0,5 procentpoint af BNP per år i overensstemmelse med Rådets henstilling af 27. februar om den forudgående opdatering af stabilitetsprogrammet, som var at »styrke tilpasningen i retning af den mellemfristede målsætning«. Især gælder det, at den mellemfristede målsætning efter planen skal nås før det år, der er fastsat i den forudgående opdatering (2012), dog uden for programperioden (2010). Ifølge programmet skal budgetstillingen nominelt være i balance senest i 2010, sammenholdt med et underskud på 2,75 % af BNP i 2007. Det primære overskud er beregnet til at stige til 3,75 % af BNP i 2010 fra 1,25 % i 2007. Den planlagte tilpasning er overvejende indtægtsbaseret og skyldes dels gennemførelsen af diskretionære foranstaltninger inden for indirekte beskatning og ejendomsskatter, dels et forbedret skattesystem og en oprappet kamp mod skatteunddragelse og sving. Selvom de generelle udgifter kun falder marginalt som en del af BNP, skifter deres sammensætning efter planen, så sociale udbetalinger kun stiger med 1 procentpoint af BNP, hvilket stort set modsvares af et faldende forbrug i produktionen. Under hensyn til de mekaniske konsekvenser af den seneste BNP-revision, ligger budgetmålet i programmet stort set på linje med målet i den forudgående opdatering for 2008 og bedre for 2009 på baggrund af generelt sammenlignelige makroøkonomiske betingelser. Den offentlige bruttogæld, der anslås at ligge på 93,4 % af BNP i 2007, hvilket ligger klart over traktatens referenceværdi på 60 %, forventes at falde med over 10 procentpoint i programperioden.
- (6) Budgetresultatet kan blive værre end forventet i programmet. Stigningen i skatteindtægter for 2008 er baseret på let gunstige forudsætninger og afspejler en mulig optimistisk vurdering af bestræbelserne på at undgå skatteunddragelse og sving. Effektiv gennemførelse af indtægtsforøgende diskretionære foranstaltninger i 2008 og påtænkte reformer, der skal forbedre de institutionelle rammer omkring og gennemsigtigheden af budgetproceduren på grundlag af resultater/programbudgettering på flerårig basis, forventes at generere positive effekter på budgetresultatet på mellemlang sigt, selv om de nøjagtige budgetmæssige virkninger er svære at måle. For 2009 og 2010 underbygger programmet ikke budgetmålene med tilsvarende foranstaltninger, men forudsætter et gunstigt makroøkonomisk klima. På baggrund af disse risici for budgetmålene, der bliver alvorligere som følge af usikkerheden om betragtelige stock flow-tilpasninger i fremtiden, kan udviklingen i gældskvoten blive mindre gunstig end i programmet, især efter 2008.
- (7) I lyset af denne risikovurdering er budgetstillingen måske ikke tilstrækkelig til at sikre, at den mellemfristede budgetmålsætning opfyldes umiddelbart efter programperioden, således som det er planlagt i programmet. Desuden er der muligvis ikke en tilstrækkelig sikkerhedsmargen mod at overskride underskudstærsklen på 3 % af BNP ved normale makroøkonomiske udsving før 2010. I opdateringen

⁽¹⁾ På grund af den nylige opjustering af den græske BNP-serie på 9,6 % fra 2000 og fremefter kan målene i opdateringen ikke direkte sammenlignes med målene i den forudgående opdatering. For at gøre det muligt at foretage en sammenligning er tallene fra den forudgående opdatering, der er gengivet her, blevet omregnet under hensyntagen til den nominatoreffekten, der skyldes BNP-revisionen.

⁽²⁾ Nettoresultatet af engangsforanstaltningerne skyldes både underskudsforøgende engangsforanstaltninger på 0,7 procentpoint (overvejende efterbetalinger til EU's budget efter BNP-justeringen og derudover udgifter i forbindelse med sommerens skovbrande) og underskudsmindskende foranstaltninger på 0,4 procentpoint af BNP (udskudte betalinger fra banker til pensionsfondene).

⁽³⁾ EUT C 70 af 27.3.2007, s. 11.

er der planlagt en tilpasning i retning af den mellemfristede målsætning på over 0,5 procentpoint af BNP per år i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten, et højere tal end i den forudgående opdatering. I lyset af de risici, der er nævnt ovenfor, bør tilpasningen imidlertid fra 2009 og fremefter underbygges af foranstaltninger. Rådet noterer sig, at da den strukturtilpasning, der er planlagt for 2008, er større end i den forudgående opdatering, er planerne for 2008 i overensstemmelse med eurogruppens budgetpolitiske retningslinjer fra april 2007. Der bør dog træffes foranstaltninger i forbindelse med de ovennævnte konstaterede risici. Endelig synes gældskvoten i betragtning af disse risici at falde tilstrækkeligt i retning af referenceværdien i programperioden. Den ligger imidlertid langt over referenceværdien på 60 % i hele opdateringsperioden. Derudover går tilpasningen langsommere, og den afhænger af ambitiøse underskudsmål.

- (8) Grækenland lader til at stå over for en høj risiko for så vidt angår de offentlige financers holdbarhed. De budgetmæssige konsekvenser af befolkningens aldring på lang sigt kan ikke vurderes nøjagtigt, eftersom der ikke foreligger fremskrivninger af pensionsudgifterne. De vil dog med stor sandsynlighed ligge klart over EU-gennemsnittet. I henhold til de senest tilgængelige oplysninger fra 2002-opdateringen af stabilitetsprogrammet forventes der på lang sigt en betydelig stigning i pensionsudgifterne opgjort som en andel af BNP. Budgetstillingen i 2007 ifølge skønnet i programmet, som ligger på linje med udgangspositionen i det forrige program, udgør en risiko for holdbarheden af de offentlige finanser, selv før der tages hensyn til de langsigtede budgetkonsekvenser af befolkningens aldring. Hertil kommer, at den aktuelle bruttogældskvotepå ligger væsentligt over traktatens referenceværdi. Hvis den skal nedbringes, kræves der store primære overskud i en lang periode. En konsolidering af de offentlige finanser som planlagt, fortsættelse af de igangværende reformer af sundhedssystemet og en reform af pensionssystemet med henblik på at begrænse den betydelige forventede stigning i aldersrelaterede udgifter vil sammen hjælpe med at mindske risiciene for de offentlige financers holdbarhed på lang sigt.
- (9) Stabilitetsprogrammet er delvis i overensstemmelse med rapporten fra oktober 2007 om gennemførelsen af det nationale reformprogram (NRP). Mens stabilitetsprogrammets foranstaltninger inden for de offentlige finanser stemmer overens med foranstaltningerne i NRP, indeholder stabilitetsprogrammet kun en delvis kvalitativ vurdering af NRP's generelle konsekvenser for den mellemfristede finansielle strategi. Ifølge programmet er både de fleste foranstaltninger og initiativer, der er planlagt for 2008, herunder i gennemførelsesrapporten for NRP, og de relevante budgetbestemmelser medtaget i finansloven for 2008. Der gives imidlertid ingen systematiske oplysninger om de direkte budgetomkostninger eller besparelser ved de væsentligste dele af det nationale reformprogram, og bortset fra 2008 tager programmets budgetfremskrivninger ikke direkte hensyn til de følger, som foranstaltningerne i rapporten om gennemførelsen af det nationale reformprogram vil få for de offentlige finanser.
- (10) Programmets budgetstrategi er overvejende i overensstemmelse med de landespecifikke overordnede økonomisk-politiske retningslinjer og de finanspolitiske retningslinjer for medlemsstaterne i euroområdet, der er udstedt inden for rammerne af Lissabon-strategien.
- (11) Hvad angår de datakrav, der er anført i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammerne, indeholder programmet visse mangler i de krævede og frivillige data⁽¹⁾. På visse centrale punkter afviger det desuden fra den model, der er angivet i adfærdskodeksen⁽²⁾.

Den overordnede konklusion er, at der i programmet er planer om hurtigere reduktion af underskuddet på baggrund af kraftig vækst, nominal balance på budgettet i 2010, selv om den mellemfristede målsætning ikke efter planen skal opnås i strukturelle termer inden for programperioden. Denne konsolidering, som er betinget af hurtig gennemførelse af budgettet for 2008 og en væsentlig stigning i skatteindtægterne i

⁽¹⁾ Især gælder det, at der ikke gives oplysninger om generelle offentlige udgifter per funktion, om de offentlige financers holdbarhed på lang sigt eller om gældsudviklingen (forskelle på kontanter og periodeafgrænsninger, nettoakkumulation af finansielle aktiver, vurderingseffekter og øvrige likvide finansielle aktiver, finansiell nettogæld).

⁽²⁾ Især mangler del 6 (De offentlige financers langsigtede holdbarhed) giver begrænsede oplysninger om pensioner og henviser til fremregningerne i opdateringen af stabilitetsprogrammet fra december 2002.

programperioden, er forbundet med risici, da de underliggende makroøkonomiske forudsætninger er gunstige, og da de indtægtsforøgende foranstaltninger ikke er specificeret efter 2008. Der er desuden usikkerhed omkring betydelige forudsete stock flow-tilpasninger. Desuden satses der i væsentlig grad på resultaterne af kampen mod skatteunddragelse, og disse underbygges kun delvis af reformer af skatteopkrævningen. Derudover underbygges de planlagte nedskæringer af bestemte udgiftsposter (i forhold til BNP) ikke af specifikke foranstaltninger og modvirkes delvis af planerne om at øge de sociale udbetalinger. Hvis ubalancerne i den græske økonomi, især den vedvarende inflation, tab af konkurrence og det store eksterne underskud, skal udjævnes, kræves der stærk finansiel konsolidering. Gældsniveauet, som fortsat er blandt de højeste i euroområdet, og den forventede udgiftsstigning som følge af en aldrende befolkning vil have.

På baggrund af ovenstående vurdering opfordres Grækenland til at:

- i) sikre den planlagte tilpasning i retning af den mellemfristede målsætning, mindske gældskvoten og anvende eventuelle budgetmæssige gevinster til at fremskynde konsolideringsprocessen, så den mellemfristede målsætning kan nå inden for programperioden
- ii) fortsætte de igangværende reformer af skattesystemet og fortsætte forbedringen af budgetproceduren ved at yderligere at forøge gennemsigtigheden, fastlægge den mellemfristede budgetramme og indføre konkrete metoder til at overvåge, kontrollere og forbedre de primære udgifters effektivitet
- iii) i betragtning af gældsniveauet og den forventede stigning i udgifterne forbundet med befolkningens aldring at forbedre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt ved at opfylde den mellemfristede målsætning, fortsætte de igangværende reformer af sundhedssystemet og reformere pensionssystemet. Der bør snarest muligt udarbejdes opdaterede langfristede fremskrivninger af udgifterne forbundet med befolkningens aldring.

Rådet noterer sig desuden, at sådanne politikaktioner vil være i overensstemmelse med eurogruppens finansielle retningslinjer fra april 2007.

Grækenland opfordres ligeledes til i højere grad at overholde fristen for indgivelse af stabilitets- og konvergensprogrammer efter adfærdskodeksen.

Sammenligning af centrale makroøkonomiske og budgetmæssige fremskrivninger ⁽¹⁾

		2006	2007	2008	2009	2010
Realt BNP (% ændring)	SP dec. 2007	4,2	4,1	4,0	4,0	4,0
	KOM nov. 2007	4,3	4,1	3,8	3,7	—
	SP dec. 2006	4,0	3,9	4,0	4,1	—
HICP-inflation (%)	SP dec. 2007	3,3	2,9	2,8	2,7	2,6
	KOM nov. 2007	3,3	2,8	3,1	3,1	—
	SP dec. 2006	3,3	3,3	2,8	2,6	—
Outputgab ⁽²⁾ (% af potentielt BNP)	SP dec. 2007	0,8	0,8	0,8	0,9	1,1
	KOM nov. 2007 ⁽³⁾	1,1	1,3	1,2	1,2	—
	SP dec. 2006	1,0	0,9	1,1	1,5	—

		2006	2007	2008	2009	2010
Nettolåntagning/långivning vis-a-vis resten af verden (% af BNP)	SP dec. 2007	- 12,3	- 12,8	- 12,7	- 12,5	- 12,2
	KOM nov. 2007	- 9,6	- 9,4	- 9,5	- 9,4	—
	SP dec. 2006	- 8,9	- 7,9	- 7,6	- 7,3	—
Offentlig saldo (% af BNP)	SP dec. 2007	- 2,5	- 2,7	- 1,6	- 0,8	0,0
	KOM nov. 2007	- 2,5	- 2,9	- 1,8	- 1,8	—
	SP dec. 2006	- 2,6	- 2,4	- 1,8	- 1,2	—
	SP dec. 2006 just.	- 2,4	- 2,2	- 1,6	- 1,1	—
Primær saldo (% af BNP)	SP dec. 2007	1,6	1,2	2,4	3,1	3,8
	KOM nov. 2007	1,6	1,0	2,1	2,0	—
	SP dec. 2006	2,0	2,0	2,4	2,9	—
Konjunkturkorrigeret saldo ^(?) (% af BNP)	SP dec. 2007	- 2,8	- 3,1	- 1,9	- 1,2	- 0,5
	KOM nov. 2007	- 3,0	- 3,4	- 2,4	- 2,3	—
	SP dec. 2006	- 3,0	- 2,8	- 2,3	- 1,8	—
Strukturel saldo ^(*) (% af BNP)	SP dec. 2007	- 3,2	- 2,8	- 2,0	- 1,2	- 0,5
	KOM nov. 2007	- 3,5	- 3,1	- 2,4	- 2,3	—
	SP dec. 2006	- 3,4	- 2,8	- 2,3	- 1,8	—
Offentlig bruttogæld (% af BNP)	SP dec. 2007	95,3	93,4	91,0	87,3	82,9
	KOM nov. 2007	95,3	93,7	91,1	88,8	—
	SP dec. 2006	104,1	100,1	95,9	91,3	—
	SP dec. 2006 just.	95,0	91,3	87,5	83,3	—

Anm.:

- (¹) I opdateringen fra december 2007 anvendes officielt revideret BNP (opjusteret med 9,6 %) i henhold til Eurostats pressemeddelelse af 22. oktober 2007, og der kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med tallene i opdateringen fra december 2006. Med henblik på at kunne sammenligne tallene, viser cellerne »SP dec. 2006 just.« målene i opdateringen fra december 2006 efter justering for denominatoreffekten i det justerede BNP. Kommissionens tjenestegrenes prognose fra efteråret 2007 er baseret på et estimat af de reviderede BNP-komponenter på grund af de manglende officielle statistiske data om nationalregnskabet på skæringsdatoen for prognosen.
- (²) Outputgab og konjunkturkorrigerede saldi i henhold til programmerne som omberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmerne.
- (³) Baseret på en anslået potentiel vækst på hhv. 3,9 %, 3,8 % og 3,7 % for 2007-2009.
- (⁴) Konjunkturkorrigeret saldo, ekskl. engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger. Engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger udgør 0,4 % af BNP i 2006, 0,3 % i 2007 og 0,1 % i 2008, underskudsminskende i 2006 og 2008, men underskudsforøgende i 2007 i henhold til det seneste program og 0,4 % af BNP i 2006 og 0,3 % i 2007, underskudsminskende i 2006 og underskudsforøgende i 2007 i henhold til Kommissionens tjenestegrenes prognose fra efteråret.

Kilde:

Stabilitetsprogram (SP), økonomiske prognoser fra efteråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene (KOM), beregninger foretaget af Kommissionens tjenestegrene.

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG
ORGANER

KOMMISSIONEN

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion

(Sag COMP/M.4687 — SACYR VALLEHERMOSO/Eiffage)

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/09)

Den 21. februar 2008 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og at erklære den forenelig med fællesmarkedet. Denne beslutning er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på fransk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
- i elektronisk form på webstedet EUR-Lex under dokumentnummer 32008M4687. EUR-Lex giver online adgang til EU-retten (<http://eur-lex.europa.eu>).

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion

(Sag COMP/M.5034 — Montagu/GIP/Biffa)

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/10)

Den 11. marts 2008 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og at erklære den forenelig med fællesmarkedet. Denne beslutning er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
- i elektronisk form på webstedet EUR-Lex under dokumentnummer 32008M5034. EUR-Lex giver online adgang til EU-retten (<http://eur-lex.europa.eu>).

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS
INSTITUTIONER OG ORGANER

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

19. marts 2008

(2008/C 74/11)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs	
USD	amerikanske dollar	1,5692	TRY tyrkiske lira	1,9274
JPY	japanske yen	156,16	AUD australske dollar	1,6841
DKK	danske kroner	7,4593	CAD canadiske dollar	1,5635
GBP	pund sterling	0,7859	HKD hongkongske dollar	12,1986
SEK	svenske kroner	9,4241	NZD newzealandske dollar	1,9268
CHF	schweiziske franc	1,5662	SGD singaporeanske dollar	2,1646
ISK	islandske kroner	125,06	KRW sydkoreanske won	1 585,83
NOK	norske kroner	8,0448	ZAR sydafrikanske rand	12,576
BGN	bulgarske lev	1,9558	CNY kinesiske renminbi yuan	11,0833
CZK	tjekkiske koruna	25,463	HRK kroatisk kuna	7,2565
EEK	estiske kroon	15,6466	IDR indonesiske rupiah	14 413,1
HUF	ungarske forint	256,86	MYR malaysiske ringgit	4,9869
LTL	litauiske litas	3,4528	PHP filippinske pesos	65,122
LVL	lettiske lats	0,6965	RUB russiske rubler	36,989
PLN	polske zloty	3,5305	THB thailandske bath	48,881
RON	rumænske lei	3,725	BRL brasilianske real	2,6414
SKK	slovakiske koruna	32,524	MXN mexicanske pesos	16,7379

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

OPLYSNINGER FRA MEDLEMSSTATERNE

Meddelelse i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav ^(a)

(2008/C 74/12)

De her offentliggjorte oplysninger er baseret på de oplysninger, medlemsstaterne pr. 5. februar 2008 har givet Kommissionen i overensstemmelse med forordningens artikel 5 ^(b).

Ud over de oplysninger, der offentliggøres i EUT, findes der på webstedet for Generaldirektoratet for Retfærdighed, Frihed og Sikkerhed oplysninger, der ajourføres regelmæssigt ^(c).

1. Fritagelse for visumpligt i medfør af artikel 4, stk. 1

1.1. Følgende personkategorier fra landene i venstre kolonne er ikke visumpligtige; dette markeres som følger:

D = indehavere af diplomatpas ⁽¹⁾
S = indehavere af tjenestepas/officialle pas
SP = indehavere af særlige pas

	BNL ⁽²⁾	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
AFGHANISTAN																										
ALBANIEN	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾ S	D ⁽³⁾	D ⁽³⁾		D ⁽³⁾	
ALGERIET					D			DS	D	DS				D	DS				D		DS					
ANGOLA															D			DS								
ANTIGUA OG BARBUDA							DS																			

^(a) EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.

^(b) I medfør af artikel 1 i protokollen om Irlands og Det Forenede Kongeriges stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og med forbehold af artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 finder nævnte forordning ikke anvendelse i Irland eller Det Forenede Kongerige.

^(c) http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/freetravel/visa/doc_freetravel_visa_en.htm

	BNL (?)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
CUBA											DS			DS	D					DS						
DJIBOUTI																										
DOMINICA										DS																
DEN DOMINICANSKE REPUBLIK																										
ECUADOR	DS							DS	DS	DS					D	DS	DS + SP		DS+SP	D						
EGYPTEN			DS							DS	DS				DS					DS	DS+SP					
ERITREA																										
ETIOPIEN																										
FJI																										
FILIPPINERNE			DS	DS	DS		DS	DS		DS				DS	D	DS	DS		DS	DS	DS	DS	DS	DS		DS+SP
DE FORENEDE ARABISKE EMIRATER	D + SP				D + SP				DS	D + SP					D											
GABON									D																	
GAMBIA										DS					D											
GEORGIEN		D				D								DS	D				DS		DS					
GHANA					DS										D				DS							
GRENADA																										
GUINEA															D				DS							
GUINEA-BISSAU																										
GUYANA										DS					D											
HAITI																										

	BNL (?)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
INDIEN				DS	D									DS	D				D							
INDONESIEN	DS														D											
IRAK																										
IRAN		DS (?)								DS				D	D		D (?)		D							
JAMAICA	DS				D										D	DS				D						
JORDAN															D				D		DS					
KAP VERDE																		DS								
KASAKHSTAN														DS	D				D		DS					
KENYA					D										D											
FOLKEREPUBLIKKEN KINA		DS (?)									DS		DS	DS	DS		DS		DS	DS	DS+SP					
KIRIBATI																										
KUWAIT										DS					D											
KIRGISISTAN														DS	D				DS							
LAOS			DS											DS			DS					DS+SP				
LESOTHO										DS					D											
LIBANON															D											
LIBERIA																										
LIBYEN															DS											
MADAGASKAR																										
MALAWI	DS				D																					
MALDIVERNE															D	DS				D						

	BNL (*)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
PERU	DS	DS	DS	DS	D	DS	DS	DS	DS	DS		D + SP		DS	D	DS	DS		D+SP	DS	DS+SP	DS				
QATAR															D											
RUSLAND	D (*)	D (*)S	D (*)		D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)	D (*)S	D (*)	D (*)		D (*)	
RWANDA																										
SAINT KITTS OG NEVIS																										
SAINT LUCIA																										
SAINT VINCENT OG GRENADINERNE																										
SALOMONØERNE																										
SAMOA															D											
SÃO TOMÉ OG PRINCIPE																		DS	DS							
SAUDI-ARABIEN															D											
SENEGAL	D								D						D					DS						
SERBIEN	D (*)	D (*)S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)S	D (*)	D (*)S	D (*)S	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)S	D (*)S	D (*)	D (*)	D (*)S	D (*)S	D (*)S	D (*)S	D (*)	D (*)		
SEYCHELLERNE											DS			DS	D	D										
SIERRA LEONE															D					DS						
SOMALIA																										
SRI LANKA															D											
SUDAN															D											
SURINAM																										
SWAZILAND										DS				D	D											
SYDAFRIKA		DS	DS		D		DS		DS					DS	DS	DS	DS	DS	DS	DS				DS	DS	

	BNL (*)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO		
SYRIEN															D												
TADSIKISTAN														DS					DS								
TANZANIA																			DS								
TCHAD	D				DS																						
THAILAND	DS		DS	DS	DS					DS				DS	D	DS	DS		DS	DS	DS	DS	DS		DS		
DEN TIDLIGERE JUGOSLAVISKE REPUBLIK MAKEDONIEN	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*) S	D (*) S	D (*) S	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*) S	D (*) S	D (*) S	D (*)	D (*)	D (*) S	D (*) S	D (*) S	D (*)	D (*) S		D (*) S		DS
TIMOR-LESTE															D												
TOGO										DS																	
TONGA																											
TRINIDAD OG TOBAGO																	DS										
TUNESIEN	DS		DS	D	D		DS	D	D	DS				DS	DS	DS	DS	DS	DS	DS	DS+SP	D	D			D	
TURKMENISTAN														DS	D				DS		DS						
TUVALU																											
TYRKIET	DS	DS (*)	DS	DS + SP	DS + SP	D	DS	DS + SP	DS + SP	DS + SP		DS + SP	DS+SP	DS	D	DS	DS	D	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP	DS+SP
UGANDA										DS					D												
UKRAINE	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*) S	D (*) S	D (*)	D (*)	D (*)	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*) S	D (*)	D (*)				
USBEKISTAN														D	D				D		DS						
VANUATU															D												
VIETNAM		DS	D						D					DS	D							D					
YEMEN			DS											D	D							DS+SP					
ZAMBIA															D				DS								

	BNL ^(?)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
ZIMBABWE							DS																			
ÆKVATORIALGUINEA																										

TERRITORIALE ENHEDER OG MYNDIGHEDER, DER IKKE ER ANERKENDT SOM STATER AF MINDST ÉN MEDLEMSSTAT

	BNL ^(?)	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
DEN PALÆSTINENSISKE MYNDIGHED															D											
TAIWAN																										

- (1) Fritagelsen for visumpligten for indehavere af diplomatpas som anført i tabellen vedrører diplomater, der rejser i embeds medfør med henblik på kortvarige ophold, jf. dog bestemmelserne for diplomater, der rejser til medlemsstater, hvor de er eller vil blive akkrediteret.
- (2) Benelux-landene: I medfør af konventionen af 11. april 1960, særlig artikel 3, fører Benelux-landene en harmoniseret politik for så vidt angår visa til kortvarigt ophold til tredjelandstatsborgere.
- (3) Op til 30 dages ophold.
- (4) I overensstemmelse med aftalerne mellem Det Europæiske Fællesskab og følgende lande om lempelse af reglerne for udstedelse af visa:
- Den Russiske Føderation (EUT L 129 af 17.5.2007, s. 27). Aftalen trådte i kraft den 1. juni 2007.
  - Republikken Albanien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 85). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Bosnien-Hercegovina (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 97). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 125). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Republikken Montenegro (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 109). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Republikken Serbien (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 137). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Republikken Moldova (EUT L 334 af 19.12.2007, s. 169). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
  - Ukraine (EUT L 332 af 18.12.2007, s. 68). Aftalen trådte i kraft den 1. januar 2008.
- (5) En akkrediteret ambassadør og dennes familie er fritaget for visumpligt.
- Pavestolen (Vatikanstaten)
Indehavere af pas udstedt af Vatikanstaten er uanset deres nationalitet ikke visumpligtige i Tyskland, Sverige, Tjekkiet, Letland, Danmark, Slovakiet, Polen, Frankrig, Bulgarien, Slovenien og Finland.
Indehavere af gyldige identitetskort, der er udstedt af Vatikanstatens myndigheder, er ikke visumpligtige i Danmark og Slovakiet.
Indehavere af gyldige almindelige pas, diplomatpas eller tjenestepas, der er udstedt af Vatikanstatens kompetente myndigheder, kan rejse ind i Benelux-landene uden visum.
Indehavere af diplomatpas eller tjenestepas udstedt af Vatikanstaten er fritaget for visumpligt i Østrig.
  - Sovereign Military Order of Malta
Indehavere af diplomatpas eller tjenestepas udstedt af Sovereign Military Order of Malta er fritaget for visumpligt i Polen.
Indehavere af diplomatpas eller tjenestepas udstedt af Sovereign Military Order of Malta er fritaget for visumpligt i Østrig.
Indehavere af pas udstedt af Sovereign Military Order of Malta er fritaget for visumpligt i Slovenien.

1.2. Visumfritagelse for andre kategorier, nævnt i artikel 4, stk. 1

— *Personale inden for civil luftfart*

Medlemsstaterne fritager i princippet personale inden for civil luftfart for visumpligt, hvis de er i besiddelse af licenser og certifikater som omhandlet i bilag 1-9 til Chicago-konventionen om international civil luftfart.

Dog opretholdes visumpligten:

- af Frankrig for besætningsmedlemmer, der er statsborgere i lande, der ikke har undertegnet Chicago-konventionen.

— **Personale inden for civil skibsfart:**

Medlemsstaterne kan fritage personale inden for civil skibsfart for visumpligt, hvis de er i besiddelse af identitetspapirer for søfarende, udstedt i henhold til Den Internationale Arbejdsorganisations konventioner (nr. 108 af 1958 og nr. 185 af 2003) eller IMO-konventionen af 9. april 1965 (London) om lettelse af international samfærdsel ad søvejen (FAL).

I praksis:

- i tilfælde af landlov: fritagelsen gælder for besætningsmedlemmer undtagen i Sverige og Tyskland
- i tilfælde af transit: visumpligten opretholdes for besætningsmedlemmer i alle stater, undtagen Norge.

Bemærkning fra Norge: Indehavere af en filippinsk »Seafarer's Identification and Record Book« og/eller et filippinsk nationalitetspas er fritaget for visumpligt (se skibsfartsaftalen af oktober 1999 mellem Filippinerne og Norge). Indehaveren skal forevise skriftlig bekræftelse fra rederen eller redrens repræsentant på, at den pågældende skal tiltræde en stilling på et skib i norsk havn.

— **Personale inden for civil skibsfart (på internationale indre vandveje):**

— Rhinen:

Civile besætningsmedlemmer er ikke visumpligtige i Belgien, Tyskland, Frankrig, Luxembourg og Nederlandene, hvis de er indehavere af et rejsedokument, der bærer et tresproget stempel eller angiver, at de er bådførere på Rhinen i overensstemmelse med resolutionerne fra Den Centrale Kommission for skibsfart på Rhinen.

— Donau:

Civile besætningsmedlemmer er i princippet ikke visumpligtige i Tyskland og Østrig, hvis de er indehavere af identitetskortet for bådførere på Donau, og hvis de er opført i besætningsfortegnelsen.

I Østrigs tilfælde gælder fritagelsen for visumpligt kun i tidsrummet for transit, forudsat at det rederi, der ejer skibet har sæde i udlandet, og at skibets besætning ikke forlader skibet eller havnen.

— **Flypersonale og ledsagende personale på nødhjælps- eller redningsflyvninger og andet hjælpepersonale i katastrofe- eller ulykkestilfælde:**

Ungarn fritager denne personkategori for visumpligt.

— **Laissez-passer udstedt af internationale organisationer til deres ansatte:**

Generelle bemærkninger

Portugal: indehavere af sådanne laissez-passer er ikke fritaget for visumpligt.

Østrig: indehavere af privilegier og immuniteter, understøttet med et specielt identitetskort er fritaget for visumpligt.

Bemærkninger angående særlige organisationer:

— Fritagelse for visumpligt for embedsmænd fra særlige organisationer:

J = ja

N = nej

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO ⁽¹⁾
Europarådet	J ⁽⁴⁾								J					J	J	J					J	N	N		
De Forenede Nationer	J	J	J	J	J	N		N	N	J	J ⁽²⁾	J	J	J	J	J	J	N		J	J	J	J ⁽²⁾	J	J
NATO	J	J	J	J	J	J		J	J	J		J	N	N		J	J			J	J		N	J	J
Toldsamarbejdsudvalget	J	N	N		N	N		N	N			N	N	N		N	N			N	N	N	N		

(1) Norge: Norge fritager følgende personer og deres ægtefælle/partner og børn, de har forsørgerpligt over for, for visumpligt.

a) repræsentanter for FN

b) tjenestemænd med en fast stilling ved FN eller i en særlig FN-organisation

c) dommere ved den internationale domstol eller domstolens sekretariat

d) andre personer, der handler på vegne af en særlig organisation under FN eller Den Internationale Domstol

e) udlændinge med et FN-laissez-passer (udstedt i overensstemmelse med den særlige aftale med FN).

De Forenede Nationer: Fritagelsen for visumpligt i medlemsstaterne som anført i tabellen gælder for indehavere af FN-laissez-passer.

(2) Sverige: Fritagelsen for visumpligten i forbindelse med FN gælder for ansatte i FN, der er i tjeneste og har bevis herfor udstedt af FN.

(3) Republikken Cypern kræver ikke visum af indehavere af himmelblå og røde FN-laissez-passer. Indehavere af hvide laissez-passer (flygtninge) er visumpligtige.

Derudover er indehavere af identifikationskortet »SHIRBRIG, Planning Element Official«, udstedt af Forsvarschefen (Chief of Defence) ikke visumpligtige i Danmark.

Toldsamarbejdsudvalget: Som anført i tabellen fritager Benelux-landene indehavere af laissez-passer udstedt af generalsekretæren for Toldsamarbejdsudvalget for visumpligt.

(4) Europarådet: Som anført i tabellen fritager Benelux-landene indehavere af laissez-passer udstedt af generalsekretæren for Europarådet for visumpligt.

2. Fritagelse for visumpligt i medfør af artikel 4, stk. 2

2.1. **Visumfritagelse til skoleelever, der er tredjelandstatsborgere, jf. venstre kolonne, der har bopæl i et af de tredjelande, der er omhandlet i bilag II til forordningen eller i Schweiz eller Liechtenstein, og som rejser i forbindelse med en skoleudflugt som deltagere i en gruppe af skoleelever, der ledsages af en lærer fra den pågældende skole.**

S = skoleelever

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY ⁽¹⁾	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE ⁽²⁾	IS	NO	CH	LI	
AFGHANISTAN															S		S				S		S					
ALBANIEN															S		S				S		S					
ALGERIET															S		S				S		S					

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI	
ANGOLA															S		S				S		S					
ANTIGUA OG BARBUDA															S		S					S		S				
ARMENIEN															S		S					S		S				
ASERBAJDSJAN															S		S					S		S				
BAHAMAS															S		S					S		S				
BAHRAIN															S		S					S		S				
BANGLADESH															S		S					S		S				
BARBADOS															S		S					S		S				
BELARUS															S		S					S		S				
BELIZE															S		S					S		S				
BENIN															S		S					S		S				
BHUTAN															S		S					S		S				
BOLIVIA															S		S					S		S				
BOSNIEN-HERCEGOVINA															S		S					S		S				
BOTSWANA															S		S					S		S				
BURKINA FASO															S		S					S		S				
BURUNDI															S		S					S		S				
CAMBODJA															S		S					S		S				
CAMEROUN															S		S					S		S				
DEN CENTRALAFRI- KANSKE REPUBLIK															S		S					S		S				
COLOMBIA															S		S					S		S				

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI
COMORERNE															S		S				S		S				
CONGO															S		S					S		S			
CONGO (DEN DEMOKRATISKE REPUBLIK)															S		S					S		S			
COTE D'IVOIRE															S		S					S		S			
CUBA															S		S					S		S			
DJIBOUTI															S		S					S		S			
DOMINICA															S		S					S		S			
DEN DOMINICANSKE REPUBLIK															S		S					S		S			
ECUADOR															S		S					S		S			
EGYPTEN															S		S					S		S			
ERITREA															S		S					S		S			
ETIOPIEN															S		S					S		S			
FJI															S		S					S		S			
FILIPPINERNE															S		S					S		S			
DE FORENEDE ARABISKE EMIRATER															S		S					S		S			
GABON															S		S					S		S			
GAMBIA															S		S					S		S			
GEORGIEN															S		S					S		S			
GHANA															S		S					S		S			
GRENADA															S		S					S		S			
GUINEA															S		S					S		S			

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI	
GUINEA-BISSAU															S		S				S		S					
GUYANA															S		S					S		S				
HAITI															S		S					S		S				
INDIEN															S		S					S		S				
INDONESIEN															S		S					S		S				
IRAK															S		S					S		S				
IRAN															S		S					S		S				
JAMAICA															S		S					S		S				
JORDAN															S		S					S		S				
KAP VERDE															S		S					S		S				
KASAKHSTAN															S		S					S		S				
KENYA															S		S					S		S				
FOLKEREPUBLIKKEN KINA															S		S					S		S				
KIRGISISTAN															S		S					S		S				
KIRIBATI															S		S					S		S				
KUWAIT															S		S					S		S				
LAOS															S		S					S		S				
LESOTHO															S		S					S		S				
LIBANON															S		S					S		S				
LIBERIA															S		S					S		S				
LIBYEN															S		S					S		S				
MADAGASCAR															S		S					S		S				

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI	
MALAWI															S		S				S		S					
MALDIVERNE															S		S					S		S				
MALI															S		S					S		S				
MAROKKO															S		S					S		S				
MARSHALLØERNE															S		S					S		S				
MAURETANIEN															S		S					S		S				
MAURITIUS															S		S					S		S				
MIKRONESIEN															S		S					S		S				
MOLDOVA															S		S					S		S				
MONGOLIET															S		S					S		S				
MONTENEGRO															S		S					S		S				
MOZAMBIQUE															S		S					S		S				
MYANMAR															S		S					S		S				
NAMIBIA															S		S					S		S				
NAURU															S		S					S		S				
NEPAL															S		S					S		S				
NIGER															S		S					S		S				
NIGERIA															S		S					S		S				
NORDKOREA															S		S					S		S				
NORDMARIANERNE															S		S					S		S				
OMAN															S		S					S		S				
PAKISTAN															S		S					S		S				
PALAU															S		S					S		S				

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI
PAPUA NY GUINEA															S		S				S		S				
PERU															S		S					S		S			
QATAR															S		S					S		S			
RUSLAND															S		S					S		S			
RWANDA															S		S					S		S			
SAINT KITTS OG NEVIS															S		S					S		S			
SAINT LUCIA															S		S					S		S			
SAINT VINCENT OG GRENADINERNE															S		S					S		S			
SAMOA															S		S					S		S			
SÃO TOMÉ OG PRINCIPE															S		S					S		S			
SAUDI-ARABIEN															S		S					S		S			
SENEGAL															S		S					S		S			
SERBIEN															S		S					S		S			
SEYCHELLERNE															S		S					S		S			
SIERRA LEONE															S		S					S		S			
SALOMONØERNE															S		S					S		S			
SOMALIA															S		S					S		S			
SRI LANKA															S		S					S		S			
SUDAN															S		S					S		S			
SURINAM															S		S					S		S			
SWAZILAND															S		S					S		S			

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY (1)	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE (2)	IS	NO	CH	LI	
SYDAFRIKA															S		S				S		S					
SYRIEN															S		S					S		S				
TADSIKISTAN															S		S					S		S				
TANZANIA															S		S					S		S				
TCHAD															S		S					S		S				
THAILAND															S		S					S		S				
DEN TIDLIGERE JUGO-SLAVISKE REPUBLIK MAKEDONIEN															S		S					S		S				
TIMOR-LESTE															S		S					S		S				
TOGO															S		S					S		S				
TONGA															S		S					S		S				
TRINIDAD OG TOBAGO															S		S					S		S				
TUNESIEN															S		S					S		S				
TURKMENISTAN															S		S					S		S				
TUVALU															S		S					S		S				
TYRKIET															S		S					S		S				
UGANDA															S		S					S		S				
UKRAINE															S		S					S		S				
USBEKISTAN															S		S					S		S				
VANUATU															S		S					S		S				
VIETNAM															S		S					S		S				

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY ⁽¹⁾	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE ⁽²⁾	IS	NO	CH	LI	
YEMEN															S		S					S		S				
ZAMBIA															S		S					S		S				
ZIMBABWE															S		S					S		S				
ÆKVATORIALGUINEA															S		S					S		S				

⁽¹⁾ Cypern: der kræves et nationalt kollektivt visum.

⁽²⁾ Sverige: skoleelever under 18 år.

2.2. Visumfritagelse for flygtninge og statsløse, der har lovligt ophold i et af de lande, der er anført i venstre kolonne, og som er i besiddelse af et rejsedokument udstedt af en kompetent myndighed i det land.

R = ikke-visumpligtige flygtninge

A = ikke-visumpligtige statsløse personer

	BNL	BG	CZ	DK	DE ⁽¹⁾	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
ANDORRA					R ⁽²⁾ A ⁽²⁾				RA					RA								R				
ARGENTINA					RA									RA								R				
AUSTRALIEN					RA									RA								R				
BRASILIEN					RA									RA								R				
BRUNEI DARUSSALAM					R ⁽²⁾ A ⁽²⁾									RA								R				
CANADA					RA ⁽²⁾									RA								R				
CHILE					RA ⁽²⁾									RA								R				
COSTA RICA					RA									RA								R				
EL SALVADOR					RA ⁽²⁾									RA								R				
GUATEMALA					RA									RA								R				
HONDURAS					RA ⁽²⁾									RA								R				
ISRAEL					RA									RA								R				
JAPAN					RA ⁽²⁾									RA								R				

	BNL	BG	CZ	DK	DE (1)	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
KROATIEN					RA									RA								R				
MALAYSIA					R (2)A (2)									RA								R				
MEXICO					RA									RA								R				
MONACO					RA (2)				RA					RA								R				
NEW ZEALAND					RA (2)									RA								R				
NICARAGUA					RA (2)									RA								R				
PANAMA					RA (2)									RA								R				
PARAGUAY					RA (2)									RA								R				
SAN MARINO					R (2)A (2)									RA								R				
SINGAPORE					R (2)A (2)									RA								R				
SYDKOREA					RA									RA								R				
URUGUAY					RA (2)									RA								R				
USA					RA (2)									RA								R				
VATIKANSTATEN	—			—	RA (2)		—	—	—	—				RA		—		—				R	—	—	—	—
VENEZUELA					R (2)A (2)									RA								R				

FOLKEREPUBLIKKEN KINAS SÆRLIGE ADMINISTRATIVE OMRÅDER

	BNL	BG	CZ	DK	DE (1)	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO	
SAR HONGKONG					R (2)A									RA												
SAR MACAO					R (2)A									RA												

(1) Den generelle betingelse er, at en person skal være i besiddelse af gyldig rejselegitimation, der er udstedt i overensstemmelse med bestemmelserne i konventionen af 15. oktober 1946 om udstedelse af rejselegitimation til flygtninge, konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling eller konventionen af 28. september 1954 om statsløses retsstilling. Rejsedokumentet skal indeholde en tilladelse til at vende tilbage med tilstrækkelig lang gyldighed.

(2) For Tyskland: gælder i hvert enkelt tilfælde fra datoen for ikrafttrædelsen af de aftaler og konventioner, der er omhandlet i fodnote (1) om udstedelse af rejselegitimation til flygtninge og statsløse.

	BNL	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	HU	MT	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	IS	NO
MEXICO											DSAC													DS	
USA		DS					DS	DS ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	DS ⁽⁴⁾ A ⁽¹⁾ C ⁽²⁾ ⁽⁵⁾		DSAC						DS ⁽⁷⁾	DS ⁽⁴⁾							

⁽¹⁾ Frankrig: selv om USA og Israel har undertegnet Chicago-konventionen, opretholdes visumpligten alligevel for besætningsmedlemmer, der er statsborgere i et af de to lande.

⁽²⁾ Frankrig: selv om USA og Israel har undertegnet London-konventionen af 1965, opretholdes visumpligten alligevel for besætningsmedlemmer, der er statsborgere i et af de to lande.

⁽³⁾ Spanien: for så vidt angår USA, er indehavere af diplomatpas eller tjenestepas/officialle pas, der er på officiel tjenesterejse eller officielt besøg, visumpligtige. Der er ingen visumpligt, når indrejsen sker i medfør af den spansk-amerikanske konvention af 1. maj 1988.

⁽⁴⁾ Frankrig og Portugal: kun når indehavere af diplomatpas eller officielle pas er på tjenesterejse.

⁽⁵⁾ Hvis de rejser i embeds medfør.

⁽⁶⁾ Polen: indehavere af diplomatpas og tjenestepas på tjenesterejse.

⁽⁷⁾ Polen: indehavere af diplomatpas og tjenestepas på tjenesterejse (visaene er højst gyldige i fire år).

4. Undtagelser fra fritagelsen for visumpligt i medfør af artikel 4, stk. 3

Personer, der er statsborgere i landene i venstre kolonne, er visumpligtige, når de udfører en aflønnet aktivitet under deres ophold.

E = aflønnet aktivitet

	BNL	BG ⁽⁵⁾	CZ	DK	DE ⁽⁴⁾	EE ⁽⁵⁾	EL	ES	FR	IT	CY ⁽⁶⁾	LV	LT ⁽⁶⁾	HU	MT ⁽⁹⁾	AT ⁽¹⁰⁾	PL	PT	RO	SI	SK	FI ⁽⁷⁾	SE	IS	NO
ANDORRA			E		E	E	E	E ⁽¹⁾		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
ARGENTINA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
AUSTRALIEN			E			E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
BRASILIEN			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
BRUNEI DARUSSALAM			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
CANADA			E			E	E	E	E ⁽²⁾	E	E	E	E	E	E	E	E	E			E				
CHILE			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
COSTA RICA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				

	BNL	BG ⁽⁵⁾	CZ	DK	DE ⁽⁴⁾	EE ⁽³⁾	EL	ES	FR	IT	CY ⁽⁸⁾	LV	LT ⁽⁶⁾	HU	MT ⁽⁹⁾	AT ⁽¹⁰⁾	PL	PT	RO	SI	SK	FI ⁽⁷⁾	SE	IS	NO
EL SALVADOR			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
GUATEMALA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
HONDURAS			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
ISRAEL			E			E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
JAPAN			E			E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E				E			
KROATIEN			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
MALAYSIA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
MEXICO			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
MONACO			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
NEW ZEALAND			E			E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
NICARAGUA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
PANAMA			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
PARAGUAY			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
SAN MARINO			E		E	E	E	E			E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
SINGAPORE			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
SYDKOREA			E			E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
URUGUAY			E		E	E	E	E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
USA			E			E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E				E			

	BNL	BG ⁽⁵⁾	CZ	DK	DE ⁽⁴⁾	EE ⁽³⁾	EL	ES	FR	IT	CY ⁽⁸⁾	LV	LT ⁽⁶⁾	HU	MT ⁽⁹⁾	AT ⁽¹⁰⁾	PL	PT	RO	SI	SK	FI ⁽⁷⁾	SE	IS	NO
VATIKANSTATEN			E		E	E	E	E				E	E	E	E	E	E	E	E		E				
VENEZUELA			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				

FOLKEREPUBLIKKEN KINAS SÆRLIGE ADMINISTRATIVE OMRÅDER

	BNL	BG ⁽⁵⁾	CZ	DK	DE ⁽⁴⁾	EE ⁽³⁾	EL	ES	FR	IT	CY ⁽⁸⁾	LV	LT ⁽⁶⁾	HU	MT ⁽⁹⁾	AT ⁽¹⁰⁾	PL	PT	RO	SI	SK	FI ⁽⁷⁾	SE	IS	NO
SAR HONGKONG			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				
SAR MACAO			E		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E		E				

⁽¹⁾ Bemærkning fra Spanien: Statsborgere i Andorra, med undtagelse af personer, der udøver et liberalt erhverv, er fritaget for visumpligt, når de under opholdet udøver en aflønnet aktivitet.

⁽²⁾ Bemærkning fra Frankrig: For så vidt angår Canada, er der kun visumpligt for unge canadier, der kommer til Frankrig i medfør af aftalen af 3. oktober 2003 mellem Canada og Frankrig om udveksling af unge.

⁽³⁾ Bemærkning fra Estland: For at arbejde i Estland må udlændinge have en arbejdstilladelse/opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse. Udlændinge, der kommer til/opholder sig i Estland, og som er visumpligtige (D-visum) eller ikke er visumpligtige, (medmindre der i en international aftale er fastsat andet), skal registreres, hvis de påtager sig kortvarig beskæftigelse, som ikke varer over 6 måneder i løbet af et år.

⁽⁴⁾ Bemærkning fra Tyskland: Følgende grupper af arbejdstagere anses ikke for at udføre en aflønnet aktivitet og er derfor ikke visumpligtige på specifikke betingelser:

— sømænd, der har en tysk søfartsbog («Seefahrtbuch») og et nationalt pas udstedt af de myndigheder, der er opført på listen i bilag II, udelukkende hvis de er besætningsmedlemmer på et skib, der må sejle med tysk flag eller opholde sig inden for Tysklands område

— lodser inden for hav- og kystskibsfart, når de udøver deres erhverv

— i forbindelse med skibsfart på Rhinen og Donau, herunder på Rhinen-Main-Donau-kanalen ved indsejling i forbindelse med personbefordring eller godstransport: tredjelandstatsborgere, der arbejder på et skib, der er registreret i udlandet, for et rederi, der har sæde i udlandet, og som har et godkendt pas eller et erstatningspas, der bekræfter, at de har arbejdet inden for skibsfart på Rhinen, eller er indehavere af et særligt anerkendt erstatningspas, f.eks. »Donauschifferausweis« eller en søfartsbog («Seefahrtbuch»), og som er opført på listen over besætningsmedlemmer. Opholdet skal have direkte forbindelse med udøvelsen af deres erhverv inden for skibsfart.

Selvstændige erhvervsdrivendes aktiviteter opfattes også som aflønnede aktiviteter. Visse særlige aktiviteter anses ikke som aflønnede aktiviteter: (§ 17, stk. 2, i lov om bopæl («Wohnsitzverordnung») sammenholdt med § 16 i lov om beskæftigelse («Anstellungsverordnung») for f.eks. bestemte chauffører). Disse personer er på de særligt fastsatte betingelser ikke visumpligtige.

⁽⁵⁾ Bemærkning fra Bulgarien: For at arbejde i Bulgarien skal udlændinge ved indrejsen have en arbejdstilladelse og visum til langvarigt ophold. Efter at de er indrejst i Bulgarien, udsteder de kompetente indvandringsmyndigheder en opholdstilladelse, der giver udlændinge ret til at opholde sig, forlade og på ny indrejse på bulgarsk område uden andet visum.

⁽⁶⁾ Bemærkning fra Litauen: For at arbejde i Litauen skal udlændinge have en arbejdstilladelse (med de undtagelser, der er anført i lov nr. A1-179 af 16. juli 2004 fra social- og arbejdsministeriet) og en opholdstilladelse, der kan opnås på litauisk område.

⁽⁷⁾ Bemærkning fra Finland: En arbejdstager skal have en opholdstilladelse for at arbejde.

⁽⁸⁾ Bemærkning fra Cypern: For at arbejde i Cypern skal udlændinge have en arbejdstilladelse og en opholdstilladelse, jf. lov om udlændinge og indvandring (kapitel 105) og den relevante retsforskrift nr. 242/72.

⁽⁹⁾ Bemærkning fra Malta: For at arbejde i Malta skal udlændinge have en arbejdstilladelse/opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse.

⁽¹⁰⁾ Bemærkning fra Østrig: I Østrig gælder følgende særbestemmelser for udstedelse af visa med henblik på aflønnede aktiviteter:

Ikke-visumpligtige sæson- og høstarbejdere kan indrejse i Østrig uden »D + C«-visum og få en arbejdstilladelse, efter at fremmedpolitiet har udstedt tilladelse hertil.

For så vidt angår andre, udelukkende midlertidige aktiviteter som selvstændig erhvervsdrivende eller arbejdstager, kan ikke-visumpligtige udlændinge kun påtage sig disse aktiviteter, efter at der er udstedt et opholds- og rejsevisum (»D + C«-visum).

V

(Udtalelser)

ADMINISTRATIVE PROCEDURER

KOMMISSIONEN

Indkaldelse af forslag til indirekte aktioner under det flerårige fællesskabsprogram med sigte på at gøre digitalt indhold i Europa mere tilgængeligt, mere anvendeligt og nemmere at udnytte (eContentplus)

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/13)

1. Mål og beskrivelse

Europa-Kommissionen har lagt et arbejdsprogram for gennemførelsen af programmet *eContentplus* i 2008 og indkalder forslag med henblik på at gennemføre programmet ⁽¹⁾.

Der kan indgives forslag til indirekte aktioner vedrørende følgende områder og aktiviteter:

— *Geografisk information*

3.1. Netværk for udveksling af bedste praksis inden for geografisk information

— *Indhold til uddannelsesformål*

4.1. Netværk for udveksling af bedste praksis inden for indhold til uddannelsesformål

4.2. Målrettede projekter om indhold til uddannelsesformål

— *Digitale biblioteker*

5.1. Netværk for udveksling af bedste praksis vedrørende interoperabilitet mellem digitale biblioteker

5.2. Netværk for udveksling af bedste praksis vedrørende det europæiske digitale biblioteks tjenester og brugen heraf

5.3. Målrettede projekter om kulturelt indhold

5.4. Målrettede projekter om videnskabeligt/akademisk indhold

5.5. Tematisk net om koordinering og støtte til det europæiske digitale bibliotek.

2. Hvem kan deltage?

Juridiske enheder, der er hjemmehørende i EU's medlemsstater, kan deltage i programmet.

Også juridiske enheder hjemmehørende i de EFTA-lande, der er kontraherende parter i EØS-aftalen (Island, Liechtenstein, Norge), kan deltage i programmet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 456/2005/EF af 9. marts 2005 om et flerårigt fællesskabsprogram med sigte på at gøre digitalt indhold i Europa mere tilgængeligt, mere anvendeligt og nemmere at udnytte (EUT L 79 af 24.3.2005, s. 1).

⁽²⁾ Ajourførte oplysninger om, hvilke lande der deltager i programmet, er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*. Der findes også en ajourført liste på programmets websted: <http://ec.europa.eu/econtentplus>

Juridiske enheder hjemmehørende i Kroatien, Tyrkiet og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien kan deltage i forslag, men vil kun modtage økonomisk støtte, hvis der er indgået en bilateral aftale herom med det pågældende land.

Juridiske enheder hjemmehørende i tredjelande og internationale organisationer har mulighed for at deltage, dog uden økonomisk støtte fra Fællesskabet.

3. Budget

Samlet budget for samfinansiering af indirekte aktioner: 42,5 mio. EUR.

4. Ansøgningsfrist

Forslag skal være Kommissionen i hænde senest den 12. juni 2008 kl. 17.00 (lokal tid Luxembourg).

Forslag, der modtages efter denne frist, vil ikke blive taget i betragtning.

5. Yderligere oplysninger

Forslagsindkaldelsen i sin helhed samt ansøgningskemaer findes på følgende websted:

<http://ec.europa.eu/econtentplus>

Ansøgningerne skal opfylde de specifikationer og betingelser, der er beskrevet i den fuldstændige forslagsindkaldelse, arbejdsprogrammet og vejledningen for forslagsstillere, som findes på engelsk på ovennævnte websted. Disse dokumenter indeholder retningslinjer for udarbejdelse og indgivelse af forslag.

Evalueringen af forslagene baseres på principperne om åbenhed og ligebehandling. Den gennemføres af Kommissionen med bistand fra eksterne eksperter. De indkomne forslag bedømmes ud fra de evalueringskriterier, der er opstillet i arbejdsprogrammet for *eContentplus*.

Alle forslag, Europa-Kommissionen modtager, vil blive behandlet strengt fortroligt.

Indkaldelse af forslag under arbejdsprogrammerne for EF's syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration

(2008/C 74/14)

Det gøres herved bekendt, at der indkaldes forslag under arbejdsprogrammerne for Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013).

Der indkaldes forslag som anført nedenfor. Indsendelsesfrister og budgetrammer oplyses i selve indkaldelserne, der offentliggøres på CORDIS-webstedet.

Særprogrammet »Mennesker«:

Indkaldelsernes referencer:	FP7-PEOPLE-IEF-2008	»Stipendier inden for Europa«
	FP7-PEOPLE-IOF-2008	»Internationale rejsestipendier«
	FP7-PEOPLE-IIF-2008	»Internationale modtagelsesstipendier«

Disse forslagsindkaldelser henhører under det arbejdsprogram, Kommissionen vedtog ved afgørelse K(2007) 5740 af 28. november 2007.

På CORDIS-adressen: <http://cordis.europa.eu/fp7/calls/> findes der nærmere oplysninger om indkaldelserne, arbejdsprogrammer og vejledning for ansøgere i indsendelse af forslag.

RETLIGE PROCEDURER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-DOMSTOLEN

Anmodning indgivet af Oslo tingrett den 26. november 2007 om en rådgivende udtalelse fra EFTA-Domstolen i sagen L'Oréal Norge AS mod Smart Club Norge AS

(Sag E-10/07)

(2008/C 74/15)

Oslo tingrett har ved brev af 26. november 2007, som indgik til EFTA-Domstolens justitskontoret den 29. november 2007, anmodet EFTA-Domstolen om en rådgivende udtalelse i sagen L'Oréal Norge AS mod Smart Club Norge AS om følgende spørgsmål:

- 1) Skal artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 89/104/EØF fortolkes således, at den giver en varemærkeindehaver ret til at forhindre indførsel fra et tredjeland uden for EØS, når indførslen sker uden varemærkeindehaverens samtykke?
  - 2) Skal artikel 7, stk. 1, i direktiv 89/104/EØF fortolkes således, at international konsumtion er tilladt?
-

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

KOMMISSIONEN

Meddelelse om indledning af en delvis fornyet interimundersøgelse af antidumpingforanstaltningerne vedrørende importen af visse former for støbegods med oprindelse i Folkerepublikken Kina

(2008/C 74/16)

Kommissionen har modtaget en anmodning om en delvis fornyet interimundersøgelse i henhold til artikel 11, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab ⁽¹⁾ (»grundforordningen«). Den fornyede undersøgelse er begrænset til at undersøge varedækningen og en præcisering af, hvorvidt visse varetyper er omfattet af anvendelsesområdet for foranstaltningerne vedrørende visse former for støbegods.

Anmodningen blev indgivet af Eurofonte (»ansøgeren«).

1. Varen

Den vare, der er genstand for undersøgelsen, er støbeemner af ikke-medbart støbejern af den art, der kan dække og/eller give adgang til systemer på og under jordoverfladen, og dele deraf, også bearbejdet, beklædt eller malet eller forsynet med andet materiale, bortset fra hydrantbrønde, med oprindelse i Folkerepublikken Kina (»den pågældende vare«), som i øjeblikket tariferes under KN-kode 7325 10 50, 7325 10 92 og ex 7325 10 99. KN-koderne er kun anført til orientering.

2. Gældende foranstaltninger

De i øjeblikket gældende foranstaltninger er en endelig antidumpingtold på importen af visse former for støbegods med oprindelse i Folkerepublikken Kina, som er indført ved Rådets forordning (EF) nr. 1212/2005 ⁽²⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 268/2006 ⁽³⁾. Kommissionen godtog et tilsagn ved afgørelse 2006/109/EF ⁽⁴⁾.

3. Begrundelse for den fornyede undersøgelse

Den vare, der er omfattet af foranstaltningerne, er angivet i artikel 1 i forordning (EF) nr. 1212/2005, hvor der henvises til støbeemner af ikke-medbart støbejern. I den deskriptive del af samme forordning (betragtning 18-23) henvises der til støbeemner af gråjern eller duktilt jern. Ansøgeren hævder, at foranstaltningens anvendelsesområde ikke er tilstrækkeligt klart i den førnævnte forordning. På denne baggrund hævder ansøgeren, at varedækningen bør præciseres, for så vidt angår

støbeemner af duktilt jern, og især bør det præciseres, hvorvidt denne type støbeemner er omfattet af definitionen af den pågældende vare.

Varedækningen bør derfor undersøges nærmere. Forordninger, der måtte tage udsping i denne fornyede undersøgelse, kan have tilbagevirkende kraft fra den dato, hvor de relevante foranstaltninger blev indført, eller evt. fra en senere dato, f.eks. dagen efter offentliggørelsen af denne indledningsmeddelelse. Alle erhvervsdrivende og især importører opfordres til at tilkendegive deres synspunkter i denne forbindelse og fremsende dokumentation herfor.

4. Procedure

Kommissionen har efter høring af det rådgivende udvalg fastslået, at der foreligger tilstrækkelige beviser til at berettigg indledningen af en delvis fornyet interimundersøgelse og indleder herved en undersøgelse i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 3, som er begrænset til en undersøgelse af varedækningen.

a) Spørgeskemaer

For at indhente de oplysninger, som Kommissionen anser for nødvendige til sin undersøgelse, vil den sende spørgeskemaer til EF-erhvervsgrenen, til andre kendte producenter i Fællesskabet, til kendte importører, til kendte brugere, til kendte eksporterende producenter i Folkerepublikken Kina, og til myndighederne i det pågældende land. Disse oplysninger og den tilhørende dokumentation skal være Kommissionen i hænde inden for fristen i punkt 5, litra a).

b) Indhentning af oplysninger og afholdelse af høringer

Alle interesserede parter opfordres til at tilkendegive deres synspunkter, fremsende oplysninger, herunder også andre oplysninger end besvarelsen af spørgeskemaerne, og fremlægge dokumentation. Disse oplysninger og den tilhørende dokumentation skal være Kommissionen i hænde inden for fristen i punkt 5, litra a).

⁽¹⁾ EFT L 56 af 6.3.1996, s. 1. Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 2117/2005 (EUT L 340 af 23.12.2005, s. 17).

⁽²⁾ EUT L 199 af 29.7.2005, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 47 af 17.2.2006, s. 3.

⁽⁴⁾ EUT L 47 af 17.2.2006, s. 59.

Kommissionen kan endvidere høre interesserede parter, hvis de anmoder herom og kan godtgøre, at der er særlige grunde til, at de bør høres. En sådan anmodning skal indgives inden for fristen i punkt 5, litra b).

5. Frister

a) For parter, der ønsker at give sig til kende og indsende besvarelser af spørgeskemaer og eventuelle andre oplysninger

Medmindre andet er angivet, skal alle interesserede parter give sig til kende over for Kommissionen, fremsætte deres synspunkter og afgive besvarelser af spørgeskemaer eller alle andre oplysninger senest 40 dage efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvis der skal tages hensyn til deres bemærkninger i forbindelse med undersøgelsen. Det skal bemærkes, at de fleste proceduremæssige rettigheder, der er fastsat i grundforordningen, kun kan respekteres, hvis parterne giver sig til kende inden for ovennævnte frist.

b) Høring

Alle interesserede parter kan desuden anmode om at blive hørt af Kommissionen inden for samme frist på 40 dage.

6. Skriftlige henvendelser, besvarelser af spørgeskemaer og korrespondance

Alle henvendelser og anmodninger fra interesserede parter skal fremsættes skriftligt (ikke i elektronisk form, medmindre andet er angivet) med angivelse af den pågældende parts navn, adresse, e-mailadresse og telefon-, fax- og/eller telexnummer. Alle skriftlige henvendelser, herunder de oplysninger, der er anmodet om i denne meddelelse, besvarelser af spørgeskemaer og korrespondance, som indgives af de interesserede parter som fortroligt materiale, skal være forsynet med påtegningen »LIMITED«⁽¹⁾ og skal i overensstemmelse med grundforordningens artikel 19, stk. 2, være ledsaget af et ikke-fortroligt sammendrag forsynet med påtegningen »FOR INSPECTION BY INTERESTED PARTIES«.

Kommissionens adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Handel
Direktorat H
Kontor: J-79 4/23
B-1049 Bruxelles
Fax (32-2) 295 65 05

7. Manglende samarbejde

Hvis en af de interesserede parter nægter at give adgang til nødvendige oplysninger, undlader at meddele dem inden for de fastsatte frister eller lægger væsentlige hindringer i vejen for

undersøgelsen, kan der træffes foreløbige eller endelige afgørelser, positive eller negative, på grundlag af de foreliggende faktiske oplysninger, jf. grundforordningens artikel 18.

Konstateres det, at en interesseret part har indgivet urigtige eller vildledende oplysninger, ses der bort fra disse oplysninger, og der kan gøres brug af de foreliggende faktiske oplysninger. Hvis en interesseret part helt eller delvis undlader at samarbejde, og resultatet af undersøgelsen derfor baseres på de foreliggende faktiske oplysninger, jf. grundforordningens artikel 18, kan resultatet blive mindre gunstigt for denne part, end hvis den pågældende havde udvist samarbejdsvilje.

8. Tidsplan for undersøgelsen

Undersøgelsen vil i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 5, blive afsluttet senest 15 måneder efter datoen for offentliggørelsen af denne meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

9. Andre interimundersøgelser i henhold til grundforordningens artikel 11, stk. 3

Der er gjort rede for dækningen af den igangværende undersøgelse i punkt 4 ovenfor. Parter, der af andre grunde ønsker at anmode om en undersøgelse, kan gøre dette i overensstemmelse med grundforordningens artikel 11, stk. 3.

10. Behandling af personoplysninger

Det skal bemærkes, at personoplysninger, som indsamles i forbindelse med denne undersøgelse, vil blive behandlet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽²⁾.

11. Høringskonsulent

Det skal endvidere bemærkes, at hvis der opstår vanskeligheder i forbindelse med parternes udøvelse af retten til at forsvare sig, kan de anmode høringskonsulenten fra Generaldirektoratet for Handel om at gribe ind. Høringskonsulenten optræder som formidler mellem de berørte parter og Kommissionens tjenestegrene og kan om nødvendigt mægle i proceduremæssige spørgsmål, der vedrører beskyttelse af parternes interesser i forbindelse med denne procedure, navnlig hvad angår spørgsmål om aktindsigt, fortrolige oplysninger, forlængelse af frister og behandling af skriftlige og/eller mundtlige henvendelser. Yderligere oplysninger og kontaktoplysninger findes på høringskonsulentens webside på webstedet for Generaldirektoratet for Handel (<http://ec.europa.eu/trade>).

⁽¹⁾ Dette betyder, at dokumentet kun er til internt brug. Det er beskyttet i henhold til artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43). Det er et fortroligt dokument i henhold til artikel 19 i forordning (EF) nr. 384/96 og artikel 6 i WTO-aftalen om anvendelse af artikel VI i GATT 1994 (anti-dumpingaftalen).

⁽²⁾ EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1.

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF
KONKURRENCEPOLITIKKEN

KOMMISSIONEN

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.5032 — Roxel/Protac)

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/17)

1. Den 12. marts 2008 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved MBDA SAS (»MBDA«, Frankrig) og SNPE Matériaux Énergétiques S.A. (»SME«, Frankrig), der kontrolleres af den statsejede franske koncern SNPE, gennem opkøb af aktier og gennem deres eksisterende joint venture, Roxel SAS (»Roxel«, Frankrig), erhverver fælles kontrol over hele Protac (Frankrig), jf. Rådets forordnings artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- MBDA: fremstilling og salg af styrede våben og styrede våbensystemer
- SME: fremstilling af drivladninger og fremdriftsudstyr, især til luftfarts-, forsvars- og køretøjsindustrien, samt drivladninger og sprængstoffer til militære formål
- Protac: udformning, fremstilling og salg af drivladningssystemer til taktiske styrede våben.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.5032 — Roxel/Protac sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

---

(1) EUTL 24 af 29.1.2004, s. 1.

Anmeldelse af en planlagt fusion**(Sag COMP/M.4919 — StatoilHydro/ConocoPhillips (Jet))****(EØS-relevant tekst)**

(2008/C 74/18)

1. Den 14. marts 2008 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved StatoilHydro ASA (»StatoilHydro«, Norge) gennem opkøb af aktier erhverver kontrol som omhandlet i Rådets forordnings artikel 3, stk. 1, litra b), over tre hele virksomheder (»Jet Scandinavia«), som består af: ConocoPhillips Danmark ApS (Danmark), ConocoPhillips Nordic AB (Sverige) og ConocoPhillips JET AS (Norge).
2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:
  - StatoilHydro: integreret olie- og gasselskab, aktivt i upstream-sektoren ved udvinding, udvikling, produktion og salg af olie og gas samt i downstream-sektoren ved drift af tankstationer med detailsalg af brændstoffer, bl.a. i Danmark, Norge og Sverige
  - Jet Scandinavia: drift af tankstationer med detailsalg af brændstoffer under mærket »Jet« i Danmark, Norge og Sverige og drift af oplagringsterminaler i Sverige.
3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil.
4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.4919 — StatoilHydro/ConocoPhillips (Jet), sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller med post til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

(¹) EUTL 24 af 29.1.2004, s. 1.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.5104 — Altor Fund II/Papyrus)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/19)

1. Den 14. marts 2008 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Altor Fund II (»Altor«, Sverige) gennem opkøb af aktier erhverver kontrol over hele Papyrus AB og hermed forbundne selskaber (under ét »Papyrus«, Sverige), jf. Rådets forordnings artikel 3, stk. 1, litra b).
2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:
  - Altor: privat investering
  - Papyrus: distribution af finpapir, emballagemateriale, forbrugsvarer og kontorudstyr.
3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.
4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.5104 — Altor Fund II/Papyrus sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.5077 — Colony Capital/Morgan Stanley/Colfilm)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2008/C 74/20)

1. Den 14. marts 2008 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne Colony Investors VII, L.P. og Colyzeo Investors, L.P. (begge Det Forenede Kongerige), der kontrolleres af Colony Capital group («Colony Capital», USA) samt Morgan Stanley & Co. International plc, der tilhører Morgan Stanley-koncernen («Morgan Stanley», USA) gennem opkøb af kapitalandele erhverver fælles kontrol over Colfilm SAS («Colfilm», Frankrig), jf. Rådets forordnings artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

— Colony Capital: privat investeringsselskab

— Morgan Stanley: globale finansielle tjenester

— Colfilm: holdingselskab, som ejer Paris Saint-Germain Football SA og hertil knyttede aktiviteter (sport).

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.5077 — Colony Capital/Morgan Stanley/Colfilm sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32.

ØVRIGE RETSAKTER

KOMMISSIONEN

Offentliggørelse af en registreringsansøgning i henhold til artikel 6, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer

(2008/C 74/21)

Denne offentliggørelse giver ret til at gøre indsigelse mod ansøgningen, jf. artikel 7 i Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 ⁽¹⁾. Indsigelser skal være Kommissionen i hænde senest seks måneder efter denne offentliggørelse.

SAMMENFATNING

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 510/2006

»KAINUUN RÖNTTÖNEN«

EF-Nr.: FI/PGI/005/0099/23.06.1999

BOB ( ) BGB (X)

Dette sammendrag af varespecifikationens hovedpunkter tjener kun til orientering.

1. Medlemsstatens ansvarlige myndighed:

Navn: Maa- ja metsätalousministeriö
Adresse: PL 30, FI-00023 Valtioneuvosto
Tlf. (358-9) 1605 42 78
Fax (358-9) 1605 34 00
E-post: majja.heinonen@mmm.fi

2. Ansøgende sammenslutning:

Navn: Kainuun Leipomoliikkeen harjoittajat ry
Adresse: Kainuuntie 126
FI-88900 Kuhmo
Tlf. (358-020) 833 53 35
Fax (358-8) 655 12 74
E-post: kaesa@kaesankotileipomo.fi
Sammensætning: producenter/forarbejdere (X) andet ( )

3. Produkttype:

Kategori 2.4: Brød, wienerbrød, kager, kiks og andet bagværk samt konfekturvarer

(¹) EUTL 93 af 31.3.2006, s. 12.

4. Varespecifikation:

(sammenfatning, jf. forordning (EF) nr. 510/2006, artikel 4, stk. 2)

4.1. *Navn:* »Kainuun rönttönen«

4.2. *Varebeskrivelse:* *Kainuun rönttönen* er en slags pirog fra Kainuu (svensk: Kajanaland): en lille, rund, åben rugmelstærte med fyld af kogt kartoffel, rugmel og tyttebær. Kartoffelmalten i fyldet, som får smag af tyttebærene, har en rødbrun farve, der bliver blank af smeltet smør. *Kainuun rönttönen* (eller »rönttönen-pirog fra Kajanaland«) tilberedes i tre faser: først fyldet, så dejskallen, og til sidst ifyldning i skallen.

4.3. *Egnsbeskrivelse:* Regionskommunen Kajanaland (Kainuu) ligger i Uleåborgs len (Oulun lääni) og omfatter otte kommuner og to byer. Der bor 86 000 mennesker i Kajanaland, og befolkningstætheden er 4 indbyggere per kvadratkilometer. Regionskommunen dækker et areal på 24 451 kvadratkilometer, hvoraf 12 procent er søer og vandløb. Over 2 millioner hektar er skovdækket, og landskabet er overvejende præget af lave fjelde med skove, vandløb, søer og moser.

4.4. *Bevis for oprindelsen:* Produkterne fremstilles efter de gældende lovbestemmelser, og fremstillingsprocessen følger egenkontrollsystemet HACCP. Statens fødevarekontor kontrollerer produktspecifikationen.

Produktet kan spores, idet producentens navn anføres på emballagen eller på en etiket, som producenten skal sætte på emballagen. Produktionsstedet skal ligge i det område, der er defineret som produktionsområde for *Kainuun rönttönen*.

4.5. *Fremstillingsmetode:* Der er som sagt tre faser i fremstillingen af rönttönen-pirogger: Først tilberedes fyldet, eller mosen, så laves dejskallen, og til sidst fyldes fyldet i skallen. *Kainuun rönttönen* er rent håndværk lige fra udmålingen af råvarerne. Kun som hjælp til at ælte dejen og rulle den ud og til at skrælle kartoflerne bruges der maskiner.

Råvarer:

— Dej til tærtbunden:

- 0,500 kg koldt vand
- 0,007 kg salt
- 0,300 kg hvedemel
- 0,800 kg rugmel
- 0,050 kg rapsolie

— Fyld:

- 2,000 kg kartofler
- 0,300 kg rugmel
- 0,400 kg tyttebærmos
- 0,100 kg sukker
- 0,007 kg salt.

Tilberedning af fyldet:

- Kartofflerne skrælles, koges møre og moses.
- Kartoffelmosen skal køle lidt af, før rugmelet blandes i.
- Blandingen stilles til maltning i 2-3 timer ved stuetemperatur og omrøres med mellemrum.
- Når den maltede blanding er kølet af, kommes tyttebærmosen, der er sødet med sukker, og saltet i.

Tilberedning af dejskallen:

- Rugmel, lidt hvedemel og surdej blandes lidt ad gangen i koldt, letsaltet vand og æltes til dej. Der blandes lidt rapsolie i dejen.

- Dejen rulles ud i en tykkelse af 2 mm og stikkes ud med udstikker i runde skiver på 50 til 130 mm i diameter. Fyldet fordeles i rigelige portioner på skiverne ud til en centimeter fra kanten. Der skal lige store mængder dej og fyld til hver pirog.

Foldning og bagning af *Kainuun rönttönen*:

- Dejskallens kant bøjes op og foldes i jævnt fordelte, rundede (ikke skarpkantede) læg omkring fyldet. Rönttönen-piroggerne sættes over på en bageplade.
- De bages i en godt ophedet ovn, til de er sprøde og gennembagte med smukt gyldentbrune kanter. Så tages de ud og pensles med varmt smeltet smør på kanterne.

Opbevaring af *Kainuun rönttönen*:

- Rönttönen-pirogger smager bedst, når de er let afkølede, som sprødt bagværk.
- Dækket af et viskestykke eller i en papirpose kan de holde sig til dagen efter ved stuetemperatur. I køleskab holder de sig op til en uge. Varmes de op, bliver de igen velsmagende.
- Rönttönen-pirogger kan fryses ubagte eller færdige, og så kan de gemmes meget længere. Ubagte, frosne rönttönen-pirogger kan tages frem efter behov og bages, kort tid før de skal bruges.

- 4.6. *Egnstilknytning*: Brød og bagværk indtager en central plads i Kajanalands køkken. I bogen *Kainuun Leipä* (brød fra Kajanaland) skriver Götha og Reima Rannikko: »Overalt i Kajanaland finder man de samme grundbrød og dertil snesevis af lokale specialiteter. Som resultat af fem års arbejde er det lykkedes os at påvise næsten nøjagtig 100 forskellige typer grundbagværk. Tallet mangedobles, når alle varianter og afskygninger regnes med. Denne mangfoldighed finder i hvert fald delvis sin forklaring i, at Kajanaland ligger på korsvejen mellem de nordbotniske, savolaxiske og russisk-karelske kulturkredse».

Engang i gamle dage, fortælles det i et sagn ...: Det var vårvinter, og maden var lige ved at være sluppet op, men husbond skulle af sted på skovhugst. Madmor skræbde bunden af tyttebærbøtten for de allersidste bær, hentede de sidste kartofler op fra bunden af tøndens og bagte blandingen ind i rugmelsdej. Sådan blev *Kainuun rönttönen* til — en stor, mættende tærte. Nutildags laves der også små rönttönen-pirogger, i cocktailstørrelse, som man siger.

Mennesker kan opfatte fire smags-elementer: salt, sødt, surt og bittert. Før i tiden havde man ikke sukker, eller i hvert fald meget lidt. *Kainuun rönttönen* blev svaret på menneskenes trang til søde sager, og det søde kom fra maltningen af kartoflerne. Syrningen gav dejskallen en let og saftig smag. Ovnbagt *Kainuun rönttönen* er et enestående, sprødt bagværk.

Rönttönen-pirogger opfattes specifikt og udelukkende som produkter fra Kajanaland. De er Kuhmos egnstret. I lære- og kogebøger knyttes rönttönen-pirogger automatisk til Kajanaland; se f.eks. »*Bakers à la carte*« (Manne Stenroos), hvis opskrift på rönttönen-pirogger kommer fra en af de producenter i Kajanaland, der står bag denne ansøgning.

Der laves mange slags pirogger i Kajanaland, men netop den åbne pirog, der laves efter denne opskrift, bærer navnet »rönttönen«. Forbindelsen til egnen kan bl.a. findes i opskriftsbogen »*Suomalaisia leipäerikoisuuksia*« (finske brødspecialiteter) (Leipätoimikunta 1988). Egnens og produktets fælles historie er bedst beskrevet i Götha og Reima Rannikkos ovennævnte bog, »*Kainuun leipä*« (Otava 1978). Rönttönen-pirogger optræder som et eksempel på bagværk fra Kajanaland i kokken Jaakko Kolmonens bog »*Suomen maakuntaleivat*« (finske egnbrød), der har opskrifter på op mod 80 forskellige finske brødtyper. I skønlitterære værker, der skildrer livet i Kajanaland, f.eks. Veikko Huovinens »*Muina miehinä*« (svensk, 1977: »*Färätarna*«) omtales rönttönen-pirogger udtrykkeligt som et produkt fra Kajanaland. Rönttönen-pirogger er et vigtigt indslag i kulturarrangementer i Kajanaland, som f.eks. den traditionelle årlige kammermusikfestival i Kuhmo, hvor mennesker fra hele verden mødes og smager på egnens lækkerier. »*Kainuun rönttönen*« har blandt andet været præsenteret på den finske madkulturfestival i Helsingfors i 1998, på Helsingfors' landbrugsmesse i 1994 og på konditori- og bagværksmessen i Stuttgart i 1996, og det har været en fast bestanddel af Kajanalands stand på turistbranchens årlige messe i Helsingfors.

Kainuun rönttönen sættes også på spisebordet i dag, især sammen med suppe. Det er en velmagende og nærende mellemmad for børn og voksne og behøver ikke andet tilbehør end lidt smør efter behag. Som brød til kaffen eller madpakke til udflugten er *Kainuun rönttönen* uforlignelig.

4.7. *Kontrolorgan:*

Navn: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Adresse: PL 28, FI-00581 Helsinki

Tlf. (358-020) 772 003

Fax (358-020) 772 43 50

E-post: kirjaamo@evira.fi

4.8. *Mærkning:* —
